

Hallituksen esitys Eduskunnalle eräiden matkustajatuomisten arvonlisä- ja valmisteverottomuuteen sekä tullittomuuteen liittyvien säännösten muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolain ja valmisteverotuslain säännöksiä siltä osin kuin ne koskevat matkustajan Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen tuomien tavaroiden arvonlisä- ja valmisteverovapauksia. Tähän liittyen muutettaisiin myös tullilakia ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettua lakia.

Ehdotetuilla muutoksilla pantaisiin täytäntöön kolmansista maista tulevien matkustajien tuomien tavaroiden vapauttamisesta arvonlisä- ja valmisteverosta annettu neuvoston direktiivi. Keskeisinä muutoksina nykyiseen lainsäädäntöön olisivat sen arvon korottaminen, jonka osalta matkustajan yhteisön ulkopuolelta tuomat tavarat vapautetaan arvon-

lisäverosta ja eri suuruisen arvon soveltaminen lento- ja meriliikenteen matkustajiin kuin muun liikenteen matkustajiin. Lisäksi tehtäisiin vähäisiä muutoksia eräiden tuotteiden verovapauksia koskeviin määrällisiin rajoituksiin sekä eräitä tarkistuksia ja rakenteellisia muutoksia matkustajatuomisia koskevaan lainsäädäntöön.

Samalla tehtäisiin vähäinen muutos yksityishenkilöiden lähettämien lahjojen tuonnin arvonlisä- ja valmisteverottomuutta koskeviin säännöksiin sekä lakiteknisii tarkistuksia arvonlisäverolain tuonnin verottomuutta koskeviin eräisiin säännöksiin.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä joulukuuta 2008.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
2.1 EY-lainsäädäntö.....	3
Matkustajien tuomiset kolmansista maista.....	3
Yksityishenkilöiden vastaanottamat lahjalähetykset kolmansista maista.....	5
2.2 Suomen lainsäädäntö.....	5
Matkustajien tuomiset kolmansista maista.....	5
Yksityishenkilöiden vastaanottamat lahjalähetykset kolmansista maista.....	7
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	7
Matkustajien tuomiset kolmansista maista.....	7
Yksityishenkilöiden vastaanottamat lahjalähetykset kolmansista maista ja muut muutokset.....	8
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	8
5 ASIAN VALMISTELU.....	9
6 RIIPPUUUS KANSAINVÄLISISTÄ SOPIMUKSISTA JA VELVOITTEISTA.....	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	9
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	9
1.1 Arvonlisäverolaki.....	9
1.2 Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön.....	13
1.3 Valmisteverotuslaki.....	14
1.4 Tullilaki.....	16
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET.....	16
3 VOIMAANTULO.....	17
LAKIEHDOTUKSET.....	18
arvonlisäverolain muuttamisesta.....	18
Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta.....	20
valmisteverotuslain muuttamisesta.....	22
tullilain 12 §:n kumoamisesta.....	24
LIITE.....	25
RINNAKKAISTEKSTIT.....	25
arvonlisäverolain muuttamisesta.....	25
Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta.....	29
valmisteverotuslain muuttamisesta.....	31

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Euroopan yhteisön ulkopuolelta tulevien matkustajien mukanaan tuomien tavaroiden arvonlisä- ja valmisteverovapauksia koskeva lainsäädäntö on EU:ssa yhtenäistetty direktiivillä. Näistä verovapauksista säädetään kansainvälisessä matkustajaliikenteessä tapahtuvassa maahantuonnissa kannettaviin liikevaihto- ja valmisteveroihin liittyviä vapautuksia koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 69/169/ETY, jäljempänä *vanha matkatavaradirektiivi*. Direktiivissä säädetään yhteisön ulkopuolelta tulevien matkustajien verovapaan matkustajatuonnin yleisestä arvorajasta sekä eräitä tuotteita koskevista verovapauden määrällisistä rajoituksista.

Vastaavat tulleva koskevat säännökset ovat yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 918/83, jäljempänä *tullittomuusasetus*.

Komissio antoi 22 päivänä helmikuuta 2006 ehdotuksen uudeksi matkatavaradirektiiviksi; ehdotus neuvoston direktiiviksi kolmansista maista tulevien matkustajien tuomien tavaroiden vapauttamiseksi arvonlisä- ja valmisteverosta, KOM(2006) 76 lopullinen. Uuden matkatavaradirektiivin sisällöstä päästiin yhteisymmärrykseen Euroopan unionin neuvostossa jo 28 päivänä marraskuuta 2006. Direktiivin lopullinen hyväksyminen jäi odottamaan tullittomuusasetukseen tehtäviä vastaavia muutoksia.

Tullittomuusasetusta muutettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 274/2008, annettu 17 päivänä maaliskuuta 2008, yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun asetuksen (ETY) N:o 918/83 muuttamisesta, jäljempänä *tullittomuusasetuksen muutos*. Muutetun asetuksen mukaan matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden tuonti on tullitonta sillä edellytyksellä, että kyseinen tuonti on arvonlisäverotonta matkatavaradirektiivin mukaisten kansallisten säännösten perusteella. Tullittomuusasetuksen muutosta sovelletaan 1 päivästä joulukuuta 2008.

Euroopan unionin neuvosto hyväksyi 20 päivänä joulukuuta 2007 uuden matkatavaradirektiivin; kolmansista maista tulevien matkustajien tuomien tavaroiden vapauttamisesta arvonlisä- ja valmisteverosta annetun neuvoston direktiivin 2007/74/EY, jäljempänä *matkatavaradirektiivi*. Direktiivi tuli voimaan 29 päivänä joulukuuta 2007. Direktiivin ne säännökset, jotka koskevat koko yhteisöalueella sovellettavia verottomuuksia, on saatettava jäsenvaltioissa voimaan 1 päivänä joulukuuta 2008.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö

Matkustajien tuomiset kolmansista maista

Yhteisön ulkopuolelta tulevien matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden muun kuin kaupallisen tuonnin vapauttamista arvonlisä- ja valmisteveroista on katsottu tarpeelliseksi jatkaa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi sekä tapauksissa, joissa tavaroiden tuontiolosuhteiden vuoksi ei ole tavanomaista tarvetta talouden suojeluun.

Matkatavaradirektiivin uudistamisen tavoitteena oli nykyaikaistaa vanhan matkatavaradirektiivin säännökset. Järjestelmän mukauttaminen oli tarpeen muun muassa EU:n laajentumisen ja yhteisön uusien ulkorajojen vuoksi. Lisäksi uudistuksella pyrittiin yksinkertaistamaan direktiivin säännöksiä ja rakennetta ja saattamaan ne vastaamaan nykyisiä lakitekniisiä vaatimuksia.

Keskeinen muutos vanhaan matkatavaradirektiiviin nähden on arvorajan korotus ja eron tekeminen lento- ja meriliikenteen matkustajien ja muun liikenteen matkustajien välille. Vanhan direktiivin mukaan kolmansista maista saapuvien matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvät tavarat on vapautettava arvonlisä- ja valmisteverosta, jos näiden tavaroiden arvo on enintään 175 ecua. Uuden direktiivin mukaan arvoraja lento- ja merimatkustajille on 430 euroa ja muille matkustajille 300 euroa.

Uudessa arvorajassa on otettu huomioon vuonna 1994 tapahtuneen arvorajan korotuksen jälkeinen rahan reaaliarvon muuttuminen. Maaliikenteen alhaisemmalla arvorajalla otettiin huomioon se, että helppous tehdä ostoksia ulkomailla saattaa aiheuttaa ongelmia jäsenvaltioissa, joiden rajanaapurina olevassa kolmannessa maassa on huomattavasti alhaisemmat hinnat.

Arvorajan piiriin eivät kuulu määrällisten rajoitusten kohteena olevat tuotteet. Tällaisia tuotteita ovat edelleenkin tupakkatuotteet, alkoholijuomat sekä polttoaineet eräissä tapauksissa.

Vanhassa matkatavaradirektiivissä olevat hajuvesien, kahvin ja teen verovapautta koskevat määrälliset rajoitukset on poistettu uudesta matkatavaradirektiivistä, koska näistä tuotteista ei muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta kanneta valmisteveroa EU-maissa. Kyseiset tuotteet kuuluvat vastedes arvorajan piiriin.

Vanhan matkatavaradirektiivin mukaan jäsenvaltioilla on ollut oikeus vapaasti soveltaa alhaisempia tupakkatuotteiden verovapauden määrällisiä rajoituksia kuin direktiivissä on säädetty. Ainoastaan Itävalta on käyttänyt tätä mahdollisuutta. Uudessa direktiivissä säädetään sekä korkeammista että alhaisemmista tupakkatuotteiden verovapauden määrällisistä rajoituksista, ja jäsenmaat voivat valita, kumpia rajoituksia ne soveltavat. Korkeammat rajoitukset vastaavat vanhan matkatavaradirektiivin mukaisia enimmäisrajoituksia. Nämä ovat 200 savuketta, 100 pikkusikaria, 50 sikaria tai 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa. Alhaisemmat rajoitukset ovat 40 savuketta, 20 pikkusikaria, 10 sikaria tai 50 grammaa piippu- ja savuketupakkaa.

Uudessa direktiivissä jäsenvaltioille annetaan tupakkatuotteiden osalta mahdollisuus soveltaa eri rajoituksia lentomatkestajiin ja muihin matkestajiin niin, että lentomatkestajiin olisi sovellettava korkeampia rajoituksia ja muihin matkestajiin alhaisempia rajoituksia.

Lisäksi uuden direktiivin mukaan verovapautusta voidaan soveltaa kaikenlaisiin eri tupakkatuoteluokkien tuomisten yhdistelmiin edellyttäen, että yksittäisistä verovapautusmääristä käytettyjen osuuksien yhteenlaskettu määrä on enintään 100 prosenttia. Toisin

sanoen matkustaja voisi tuoda verottomasti esimerkiksi sekä 100 savuketta että 25 sikaria, jos korkeammat rajoitukset ovat käytössä. Tällaista säännöstä ei sisälly vanhaan matkatavaradirektiiviin. On tulkinnanvaraista, onko säännöksiä voitu soveltaa uutta säännöstä vastaavalla tavalla.

Uudella direktiivillä on muutettu alkoholin ja alkoholijuomien määrällisiä rajoituksia siten, että hiilihapottoman viinin määrällistä rajoitusta korotettiin kahdesta neljään litraan ja oluelle otettiin käyttöön 16 litran määrällinen rajoitus.

Oluen tuonnin verovapautukseen on sovellettu vanhan matkatavaradirektiivin mukaan yleistä 175 euron arvorajaa. Arvorajan soveltaminen olueen tarkoittaa esimerkiksi sitä, että nykyisellä Venäjän hintatasolla matkustaja voisi tuoda yhteisöalueelle verotta ja tullitta noin 150—200 litraa olutta. Olutta koskevan määrällisen rajoituksen puuttuminen on siten ollut epäsuhdassa muihin alkoholijuomiin sovellettavien määrällisten rajoitusten kanssa.

Muutoksen taustalla on myös Suomen saama väliaikainen poikkeus soveltaa oluen tuontiin 16 litran määrällistä rajoitusta.

Suomi sai liittyessään Euroopan unioniin väliaikaisen poikkeusluvan rajoittaa toisista jäsenvaltioista verollisina hankittujen tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien valmisteverotonta matkustajatuontia (Suomen liittymisasiakirjan XV liitteen IX luvun 3 kohta). Oluen osalta Suomi sai soveltaa 15 litran määrällistä rajoitusta. Suomen oli poikkeuksen mukaan varmistettava se, että oluen tuontia kolmansista maista ei sallita edellytyksin, jotka ovat suotuisimmat kuin vastaavalle tuonnille muista jäsenvaltioista asetetut edellytykset. Tämän perusteella matkustajien kolmansista maista mukanaan tuoman oluen valmisteverovapaudelle ja tullittomuudelle asetettiin Suomessa 15 litran määrällinen rajoitus.

Suomi kuitenkin halusi poistaa kolmansista maista tuotavan oluen määrällisen rajoituksen kytkennän toisista jäsenvaltioista tapahtuvaa tuontia koskevaan poikkeukseen ja teki komissiolle tätä koskevan hakemuksen. Tämän seurauksena neuvosto hyväksyi matkatavaradirektiivin 69/169/ETY ja valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä jär-

jestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta 25 päivänä helmikuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/12/ETY muuttamisesta väliaikaisten määrällisten rajoitusten osalta tuotessa olutta Suomeen annetun direktiivin 2000/47/EY. Samassa yhteydessä neuvosto hyväksyi myös tullittomuusasetuksen (ETY) N:o 918/83 muuttamisesta väliaikaiseksi poikkeukseksi tuotessa tullitta olutta Suomeen annetun asetuksen (EY) N:o 1671/2000. Näillä säädöksillä Suomi sai oikeuden soveltaa yhteisön ulkopuolelta tapahtuvan oluen matkustajatuonnin valmiste- ja arvonlisäverovapauteen sekä tullittomuuteen vähintään kuuden litran määrällistä rajoitusta vuoden 2005 loppuun asti. Poikkeus saatettiin voimaan kansallisissa säädöksissä 16 litran määrällisenä rajoituksena.

Suomen olutpoikkeusta jatkettiin vuoden 2007 loppuun asti direktiivin 69/169/ETY muuttamisesta Suomeen tuotavaan olueen väliaikaisesti sovellettavien määrällisten rajoitusten osalta annetulla direktiivillä 2005/93/EY. Vastaavaa määrällistä rajoitusta tullittomuusasetuksessa ei enää jatkettu, koska oluesta kannettava tulli oli jo muutoin poistettu. Matkatavaradirektiivillä jatkettiin Suomen olutpoikkeuksen voimassaoloa vielä 30 päivään marraskuuta 2008 saakka.

Muiden alkoholijuomien kuin oluen ja viinin määrälliset rajoitukset säilyivät ennallaan. Matkatavaradirektiivillä selkiinnytettiin eri alkoholijuomalajeja koskevia sanontoja. Muutos ei vaikuta verovapauden sisältöön. Lisäksi direktiivin mukaan matkustaja voi tuoda kerralla verotta useampaan alkoholijuomalajiin kuuluvia alkoholijuomia samalla tavalla kuin tupakkatuotteiden osalta niin, että yksittäisistä verovapautusmääristä käytettyjen osuuksien yhteenlaskettu määrä on enintään 100 prosenttia. Säännös ei koske kuohumatonta viiniä eikä olutta. Tällaista säännöstä ei sisälly vanhaan matkatavaradirektiiviin. On tulkinnanvaraista, onko verottomuutta voitu soveltaa uutta säännöstä vastaavalla tavalla.

Matkatavaradirektiivissä on lisäksi muutettu ja selkiytetty yksityishenkilöiden kolmansista maista tuomien moottorikulkuneuvojen polttoaineen verottomuutta.

Tullittomuusasetus on sisältänyt vanhan matkatavaradirektiivin verottomuussäännöksiä olennaisilta osin vastaavat säännökset matkustajan henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden tullittomuudesta.

Tullittomuusasetuksen muutoksella kumotaan matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden tullittomuutta koskevat yksityiskohtaiset säännökset. Asetuksen muutetun 45 artiklan mukaan tuontitullittomuus myönnetään kolmannelta maasta tulevien matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyville tavaroille edellyttäen, että kyseinen tuonti on arvonlisäverotonta matkatavaradirektiivin mukaisten kansallisten säännösten perusteella. Muutoksella pyritään varmistamaan, että matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien arvonlisäverosta vapautettujen tavaroiden tuonnista ei kanneta myöskään tullia. Tullittomuusasetus on välittömästi sovellettavaa oikeutta jäsenvaltioissa.

Yksityishenkilöiden vastaanottamat lahjalähettykset kolmansista maista

Yksityishenkilön toiselle yksityishenkilölle yhteisön ulkopuolelta lähettämien vähäarvoisten lahjatavaroiden tuonnin arvonlisä- ja valmisteverottomuudesta säädetään tavaroiden maahantuonnissa pieninä, muina kuin kaupallisina lähetyksinä kolmansista maista sovellettavista verovapautuksista annetussa neuvoston direktiivissä 2006/79/EY, jäljempänä *pienlähetysdirektiivi*. Direktiivi on aiemman direktiivin kodifioitu toisinto.

2.2 Suomen lainsäädäntö

Matkustajien tuomiset kolmansista maista

Yhteisön ulkopuolelta tulevien matkustajien mukanaan tuomien tavaroiden arvonlisä- ja valmisteverovapauksia koskeva Suomen lainsäädäntö perustuu EY:n lainsäädäntöön.

Matkustajien tuomien tavaroiden arvonlisäverovapaudesta säädetään arvonlisäverolain (1501/1993) 95 §:ssä. Säännöksen mukaan Yhteisön ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa tuoda henkilökohtaisia

matkatavaroita verotta enintään 175 euron arvosta, ei kuitenkaan olutta enempää kuin 16 litraa. Rahamääräiseen arvoon ei sisällytetä tupakkatuotteita, alkoholia, alkoholi-juomia, parfyymia, toalettivettä eikä kahvi- ja teevalmisteita, joita matkustaja saa tuoda verotta matkatavaradirektiivin mukaiset, pykälän 2 momentissa luetellut määrät.

Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökunnan oikeutta tuoda maahan tavaroita arvonlisäverotta ja valmisteverotta on rajoitettu. Tämä on toteutettu arvonlisäverolain osalta viittaamalla arvonlisäverolain 95 §:n 3 momentissa tullilain (1466/1994) 12 §:ään. Valmisteverotuslain (1469/1994) osalta tämä on niin ikään toteutettu viittaamalla valmisteverotuslain 21 §:ssä tullilain 12 §:ään. Tullilain 12 §:ssä säädetään, että kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluva henkilö saa tuoda tuomisinaan tavaroita sen mukaan kuin tullittomuusasetuksessa matkustajasta säädetään. Tuomisten määrä ei kalenterikuukauden aikana saa ylittää määrää, joka matkustajalla on oikeus kerralla tuoda maahan. Tuomisten tuonti on rajoitettava yhteen kertaan kuukaudessa.

Yhteisöllä tarkoitetaan arvonlisäverolain 1 a §:n mukaan Euroopan yhteisöjen lainsäädännön mukaista yhteisön arvonlisäveroaluetta. Arvonlisäverotonta matkustajatuontia koskeva säännös koskee tuontia sellaisilta alueilta, jotka eivät kuulu yhteisön arvonlisäveroalueeseen. Vastaavasti sovelletaan matkustajatuonnissa valmisteverottomuus-säännöksiä.

Valmisteverotusta koskevat matkustajatuomisten verottomuudet on säädetty valmisteverotuslaissa. Valmisteverotuslain 16 §:n 10 kohdan mukaan matkustajatuomisina yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet ovat valmisteverottomia, jollei muualla valmisteverotuslaissa erikseen toisin säädetä. Verottomuus toteutetaan samoin edellytyksin ja rajoituksin kuin tullittomuus. Tullittomuuden osalta matkustajaan, joka saapuu yhteisön alueelle kolmansista maista, sovelletaan tullittomuusasetusta.

Matkustajan tuomiset ovat tullittomuusasetuksen 46—49 artiklassa säädetty rajoitukset huomioon ottaen tullittomia edellyttäen, että tuonti ei ole luonteeltaan kaupallista. Kaupal-

lisena ei asetuksen mukaan pidetä tuontia, joka on satunnaista ja koskee yksinomaan tavaroita, jotka on tarkoitettu matkustajien henkilökohtaiseen käyttöön tai heidän perheidensä käyttöön tai annettavaksi lahjaksi. Lisäksi tavarat eivät saa olla luonteeltaan tai määrältään sellaisia, että ne voidaan käsittää kaupallisesti käytettäviksi.

Tullittomuusasetuksen 47 artiklassa säädettyyn 175 euron arvorajaan ei sisällytetä niiden tuotteiden arvoa, joiden tuontiin sovelletaan asetuksen 46 artiklassa säädettyjä määrällisiä rajoituksia. Näitä tuotteita ovat muun muassa tupakkatuotteet ja alkoholi-juomat.

Valmisteverotuslain 19 §:ssä on lueteltu ne matkatavaradirektiivin mukaiset tupakkatuotteiden ja alkoholi-juomien enimmäismäärät, joita yhteisön ulkopuolelta Suomeen saa tuoda verotta mukanaan. Enimmäismäärät vastaavat arvonlisäverolain 95 §:ssä säädettyjä määriä. Tupakkatuotteiden osalta valmisteverotuslain 19 §:ssä säädettyt määrälliset rajoitukset koskevat vain matkatavaradirektiivissä säädettyjä tuotteita. Esimerkiksi savukepaperin yksityistuonti katsotaan maahantuonnissa yleiseen 175 euron arvoon sisältyväksi.

Matkustajan mukanaan moottoriajoneuvoissa tai vesialuksilla tuoma polttoaine on vapautettu valmisteverosta valmisteverotuslain 16 §:n 10 ja 10 a kohdan perusteella.

Tupakkatuotteiden, alkoholi-juomien ja moottoriajoneuvoissa altokavan polttoaineen valmisteverottomuutta koskevat matkustajatuontirajoitukset ovat pääosin samoja kuin kyseisten tuotteiden tullittomuutta koskevat matkustajatuontirajoitukset.

Ahvenanmaan maakunta kuuluu yhteisön tullialueeseen. Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen (SopS 103/1994) liitteenä olevan pöytäkirjan n:o 2 mukaan Ahvenanmaan maakunta jää niiden Euroopan yhteisön säännösten soveltamisalan ulkopuolelle, joiden tarkoituksena on yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden arvonlisäverotusta, valmisteverotusta ja muita välillisen verotuksen muotoja koskevaa lainsäädäntöä. Maakuntaa pidetään arvonlisäverotuksessa kolmantena alueena ja valmisteverotuksessa direktiivien soveltamisalan ulkopuolelle jäävänä kansallisena alueena. Näin ollen matkatavaradirektiiviä sovelletaan myös liikentee-

seen Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välillä.

Tämän vuoksi Ahvenanmaan maakunnan ja Manner-Suomen välille on jouduttu säättämään veroraja. Ahvenanmaan ja muun Suomen välisiin tavaroiden ja palveluiden myynteihin ja siirtoihin sovelletaan samoja sääntöjä kuin Suomen ja Euroopan yhteisön ulkopuolisten maiden väliseen kauppaan. Siten muun muassa Ahvenanmaan ja muun Suomen välisessä kaupassa vienti on vapautettu arvonlisäverosta ja vastaava maahantuonti verotetaan. Verorajasta johtuvia poikkeuksia lukuun ottamatta Ahvenanmaalla sovelletaan samaa arvonlisävero- ja valmisteverojärjestelmää kuin muualla Suomessa.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisäverolain ja valmisteverolain säännöksiin säädetään Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetussa laissa (1266/1996), jäljempänä *erillislaki*.

Erillislain 18 §:n mukaan, mitä arvonlisäverolain 9 luvussa säädetään tavarahan tuonnista Yhteisöön, sovelletaan myös tavarahan tuontiin Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta, toisesta jäsenvaltiosta tai yhteisön ulkopuolelta sekä tuontiin Ahvenanmaalta muualle Suomeen. Tämä koskee siis myös matkustajien tuomisten verottomuutta sääntelevää arvonlisäverolain 95 §:ää. Vastaava valmisteverotuksen säännös sisältyy erillislain 27 §:ään.

Lisäksi arvonlisäveron osalta erillislain 21 §:ssä ja valmisteveron osalta 32 §:ssä on erityissäännös ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökunnan tuomisista.

Yksityishenkilöiden vastaanottamat lahjalähetykset kolmansista maista

Valmisteverotuslain 16 §:n 10 kohdan nojalla yksityishenkilön yhteisön ulkopuolelta Suomessa olevalle toiselle yksityishenkilölle lähettämät vähäarvoiset, muut kuin kaupalliset lähetykset, alkoholijuomia lukuun ottamatta, ovat valmisteverottomia.

Vastaavasti tällaiset lähetykset ovat myös arvonlisäverolain mukaan arvonlisäverotto-

mia. Alkoholijuomia koskevaa rajoitusta ei kuitenkaan sisälly arvonlisäverolakiin.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Matkustajien tuomiset kolmansista maista

Esityksen tavoitteena on panna täytäntöön matkatavaradirektiivi kansallisessa lainsäädännössä. Direktiivi edellyttää Suomen arvonlisä- ja valmisteverolainsäädännön muuttamista. Tavoitteena on myös matkustajien tuomisia koskevien arvonlisäverolain ja valmisteverotuslain säännösten välinen yhdenmukaisuus ja säännösten selkeys.

Nykyistä matkustajien tuomisten arvonlisäverottomuuden 175 euron enimmäisrajaa korotettaisiin uuden matkatavaradirektiivin mukaisesti 300 euroon, ja ilma- ja merimatkustajien tuonneille otettaisiin käyttöön direktiivin edellyttämä erillinen 430 euron enimmäisraja.

Esityksessä ehdotetaan yhteisön ulkopuolelta Suomeen matkustavan henkilön mukanaan tuoman viinin arvonlisä- ja valmisteverottoman määrän korottamista kahdesta neljään litraan uuden direktiivin mukaisesti. Lisäksi alkoholin ja alkoholijuomien verottomia määriä koskevia arvonlisä- ja valmisteverolain säännöksiä selkeytettäisiin sanonnallisesti vastaavalla tavalla kuin uudessa matkatavaradirektiivissä on tehty.

Matkatavaradirektiivissä otetaan käyttöön oluen tuonnin verottomuutta koskeva 16 litran määrällinen rajoitus. Suomi on soveltanut väliaikaisen poikkeuksen nojalla 16 litran määrällistä rajoitusta oluen tuontiin. Matkatavaradirektiivi luo pysyvän oikeusperustan Suomen sekä valmisteverotuksessa soveltamalle oluen määrärajoitukselle.

Arvonlisäverolaissa oluen määrärajoitus on toteutettu rajoittamalla verottomuuden rahamääräisen enimmäismäärän soveltamista siten, että olutta ei saa tuoda enempää kuin 16 litraa. Arvonlisäverolain muuttamista koskevan lakiehdotuksen mukaan olutta koskeva 16 litran verottomuuden rajoitus otettaisiin uuden matkatavaradirektiivin mukaisesti muiden alkoholijuomien tavoin varsinaiseksi määrälliseksi rajoitukseksi, jolloin oluen

tuonti ei pienentäisi rahamääräistä verovapautta.

Uudessa matkatavaradirektiivissä jäsenmaille annetaan mahdollisuus soveltaa direktiivissä lueteltuja korkeampia tai alhaisempia rajoituksia tupakkatuotteiden verottomalle matkustajatuonnille. Korkeammat rajoitukset vastaavat nykyisin Suomessa sovellettavia rajoituksia ja alhaisemmat rajoitukset ovat noin viidennes korkeammista rajoituksista. Lisäksi direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat soveltaa alhaisempia rajoituksia ainoastaan muihin matkustajiin kuin lentomatkustajiin.

Tupakkatuotteita koskevien alhaisempien rajoitusten käyttöönotto saattaisi olla terveyspoliittisista syistä perusteltua. Niiden käyttöönotto merkitsisi kuitenkin sitä, että myös Ahvenanmaan maakunnasta tulevien matkustajien tai sinne menevien mukana oleviin tupakkatuotteisiin sovellettaisiin alhaisempia rajoituksia. Ahvenanmaan maakunnalle haluttiin kolmannen alueen asema siksi, että Ahvenanmaan maakunnan kautta liikennöivien vesi- ja ilma-alusten veroton myynti haluttiin säilyttää senkin jälkeen, kun veroton myynti lopetettiin yhteisöalueella 1 päivänä heinäkuuta 1999. Tuontimäärien rajoitus pienentäisi merkittävästi verotonta myyntiä. Tämän vuoksi muutoksia nykyisiin tupakkatuotteiden verotonta matkustajatuontia koskeviin säännöksiin ei esitetä.

Tupakkatuotteiden matkustajatuonnin verottomuus ei koskisi alle 18-vuotiaita. Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain (693/1976), jäljempänä *tupakkalaki*, 10 §:n mukaan tupakkatuotteita ei saa Suomessa elinkeinotoiminnassa myydä eikä muutoin luovuttaa alle 18-vuotiaille. Alle 18-vuotiaiden tuomien tupakkatuotteiden verottomuus ei terveyspoliittisista syistä ole perusteltua.

Tullittomuusasetuksen muutoksen johdosta matkustajien tuomisten tullittomuus määräytyisi jatkossa arvonlisäverolain matkustajien tuomisten verottomuutta koskevien säännösten perusteella. Kulkuneuvojen henkilökunnan tuomisten tullittomuuden rajoittamista koskeva tullilain 12 § on säädetty tullittomuusasetuksen 49 artiklan nojalla. Koska tullittomuusasetuksen muutoksella kyseinen artikla on kumottu, tullilain 12 § ehdotetaan

kumottavaksi. Sitä olennaisilta osiltaan vastaava säännös sisällytettäisiin arvonlisäverolakiin, ja valmisteverotuslaissa viitattaisiin tähän säännökseen tullilain 12 §:n sijasta.

Arvonlisävero- ja valmisteverotuslain matkustajan verottomia tuomisia koskeviin säännöksiin otettaisiin lisäksi uusia määritelmiä ja säännöksiä uudistettaisiin muutoinkin rakenteellisesti luettavuuden parantamiseksi.

Yksityishenkilöiden vastaanottamat lahjalähetykset kolmansista maista ja muut muutokset

Yksityishenkilön yhteisön ulkopuolelta Suomessa olevalle yksityishenkilölle lähettämien pienten lahjalähetysten arvonlisä- ja valmisteverovapautta ehdotetaan terveyspoliittisista syistä muutettavaksi siten, että savukkeet, pikkusikarit, sikarit sekä piippu- ja savuketupakka eivät vastedes kuuluisi verovapauden piiriin. Arvonlisäveron osalta myös alkoholijuomalähetykset tulisivat verollisiksi yhdenmukaisesti valmisteverotuslain kanssa.

Arvonlisäverolain verotonta maahantuontia koskevaan 94 §:ään tehtäisiin lisäksi eräitä vähäisiä lakitekniisiä muutoksia.

4 Esityksen vaikutukset

Esityksellä olisi vain vähäisiä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

On mahdollista, että matkustajien arvonlisäverottoman tuonnin enimmäismäärän korotuksen seurauksena etenkin lento- ja merimatkustajat ryhtyisivät tuomaan nykyistä arvokkaampaa tavaraa. Muun muassa laatu-elektroniikan maahantuonti Aasiasta ja Yhdysvalloista on mahdollinen kasvun alue. Mahdollisten arvonlisäveron tuottomenetysten arvioidaan kuitenkin jäävän hyvin vähäiseksi.

Matkustajat hyötyisivät yleisesti rajoitusten korottamisesta ja tällöin välttyttäisiin myös korvoltaan alhaisten tavaroiden tulliselvitysten vaivalta. Lisäksi kahvin, teen ja hajuvesien määrällisten rajoitusten poistaminen ja sisällyttäminen arvonlisäveroa koskevaan yleiseen arvoon perustuvan verovapausrajan piiriin yksinkertaistaisi säännöksiä.

Eri arvorajan soveltaminen toisaalta lento- ja meriliikenteen matkustajille ja toisaalta

maaliikenteen matkustajille ei aiheuttane hallinnollisia ongelmia, koska saapumispaikat ovat erillisiä.

Viinin määrällisen rajan korotuksella kahdesta neljään litraan ei olisi merkittäviä vaikutuksia, sillä kolmansista maista tuotavan viinin matkustajatuonnin ei odoteta kasvavan verovapausrajan korotuksen takia. Kolmansista maista matkustajatuontina tuotavan viinin määrä on ollut hyvin pieni. Lähialueilla ei sijaitse merkittäviä kolmansiin maihin lukeutuvia viinintuottajamaita.

Ehdotuksen voidaan olettaa olevan myös sosiaali- ja terveystaloudellisesti vaikutuksiltaan neutraali, sillä ehdotus ei toisi muutosta nykyisiin väkevien viinujen, oluen ja tupakkatuotteiden matkustajatuontisäännöksiin. Ehdotuksen ei arvioida lisäävän sosiaali- ja terveystaloudellisia haittoja, koska viinin matkustajatuonnin ei arvioida lisääntyvän huolimatta määrällisen rajan korotuksesta.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunnot lii-

kenne- ja viestintäministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, Tullihallitukselta, Suomen Kaupan Liitto ry:ltä, Keskuskauppakamarilta, Suomen Varustamoyhdistys ry:ltä, Ahvenanmaan varustamoyhdistys ry:ltä, Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys ry:ltä, Suomen Merimies-Unioni ry:ltä sekä Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto ry:ltä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on lausunnossaan esittänyt, että terveystaloudellisten syistä olisi perusteltua alentaa tupakkatuotteiden matkustajatuontimääriä, esimerkiksi savukkeiden osalta 40 kappaleeseen.

6 Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista ja velvoitteista

Ehdotetut muutokset perustuvat Euroopan yhteisöjen matkatavaradirektiiviin, jolla on korvattu vanha matkatavaradirektiivi. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämä lainsäädäntö voimaan 1 päivästä joulukuuta 2008. Osa muutoksista johtuu tullittomuusasetuksen muutoksesta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Arvonlisäverolaki

94 §. Pykälässä säädetään tavaroiden maahantuonnin arvonlisäverottomuuksista.

Pykälän 1 momentin 12 kohdassa verottomaksi säädetään muun muassa tullittomuusasetuksen 27—28 artiklan perusteella tullittomat tavarat. Näissä artikloissa säädetään arvoltaan vähäisten tavaroiden tullittomuudesta.

Vähäarvoisten tavaroiden verottomuus perustuu direktiivin 77/388/ETY 14 artiklan 1 kohdan d alakohdan soveltamisalasta vapautettaessa tietty tavaroiden lopullinen maahantuonti arvonlisäverosta annettuun neuvoston direktiiviin 83/181/ETY, jäljempänä verottomuusdirektiivi. Direktiivin 22—23 artiklan mukaan verosta on vapautettava tavaroiden maahantuonti, jonka kokonaisarvo on enintään 10 euroa. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta tavaroiden maahantuonnin,

jonka kokonaisarvo on suurempi kuin 10 euroa mutta enintään 22 euroa.

Tullittomuusasetuksen muutoksella tullittoman vähäarvoisen tavaralähetysten arvoraaja nostetaan 22 eurosta 150 euroon. Tämän vuoksi arvonlisäverolain 94 §:n 1 momentin 12 kohtaan sisältyvä viittaus tullittomuusasetuksen 27—28 artiklaan poistettaisiin ja momenttiin lisättäisiin verottomuusdirektiivin mukainen uusi 23 kohta vähäarvoisten tavaroiden tuonnin verottomuudesta.

Pykälän 1 momentin 14 kohdassa säädetään verottomiksi tullittomuusasetuksen 29—31 artiklan mukaan tullittomat tavarat tietyin lisärajoituksin. Artikloissa säädetään yksityishenkilön toiselle yksityishenkilölle osoittamien tavaralähetysten tullittomuudesta.

Verottomuus perustuu pienlähetyksidirektiiviin. Direktiivi koskee sekä arvonlisäverotusta että valmisteverotusta. Direktiivin 2 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat alentaa artikkelissa lueteltujen tavaroiden veroista vapauttamiseen oikeuttavia määriä tai jättää kysei-

set tavarat vapautusten ulkopuolelle. Tällaisia tavaroita ovat muun muassa savukkeet, pikkusikarit, sikarit, piippu- ja savuketupakka sekä alkoholi ja alkoholijuomat.

Valmisteverotuslain 16 §:n 10 kohtaan sisältyy arvonlisäverolain säännöstä vastaava, yksityishenkilön toiselle yksityishenkilölle osoittamien tavaralähetysten valmisteverovapautta koskeva säännös. Valmisteverovapautta on kuitenkin rajoitettu siten, ettei se koske alkoholijuomia. Johdonmukaisuuden vuoksi tällainen rajoitus olisi syytä ottaa myös arvonlisäverolain 94 §:n 1 momentin 14 kohtaan.

Terveyspoliittisista syistä ehdotetaan, että myös edellä mainitut tupakkatuotteet rajattaisiin verovapauden ulkopuolelle. Vastaava muutos tehtäisiin myös valmisteverotuslakiin.

95 §. Voimassa olevassa pykälässä säädetään vanhan matkatavaradirektiivin mukaisesti Yhteisön ulkopuolelta tulevien matkustajien tuomisten verottomuudesta. Lakiin tehtäisiin uudesta matkatavaradirektiivistä johtuvat muutokset. Verottomia tuomisia koskevia säännöksiä uudistettaisiin myös rakenteellisesti. Säännöshedotukset sisältyvät lakiehdotuksen 95 ja 95 a—95 e §:ään.

Lakiehdotuksen mukaan pykälässä säädetäisiin Yhteisön ulkopuolelta tulevien matkustajien henkilökohtaisissa matkatavaroissaan tuomien tavaroiden verottomuuden yleisistä edellytyksistä.

Pykälän 1 momentissa asetettaisiin matkatavaradirektiivin mukaisesti verottomuuden edellytykseksi se, ettei tuonti ole luonteeltaan kaupallista. Vaikka tällaista edellytystä ei ole nimenomaisesti mainittu nykyisessä säännöksessä, ei edellytyksen mainitseminen merkitsisi sisällöllistä muutosta nykytilaan. Pykälässä viitattaisiin verottomuuden määrällisten ja rahamääräisten enimmäismäärien ja muiden erityisedellytysten osalta lakiehdotuksen 95 a—95 e §:ään.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin se, milloin tuontia ei pidetä luonteeltaan kaupallisenä. Pykälän 3 momentissa määriteltäisiin henkilökohtaisten matkatavaroitten käsite. Nykyisessä arvonlisäverolaissa ei ole tällaista määritelmää.

Säännöshedotukset perustuvat uuden matkatavaradirektiivin 4—6 artiklaan. Artiklat

vastaavat vanhan matkatavaradirektiivin säännöksiä.

Voimassa olevan pykälän 2 momenttiin sisältyy vanhan matkatavaradirektiivin mukaisesti myös parfyymien, toalettiveden, teen ja kahvin tuonnin verottomuutta koskevat määrälliset rajoitukset. Koska näitä rajoituksia ei sisälly uuteen matkatavaradirektiiviin, ne ehdotetaan poistettaviksi myös arvonlisäverolaista.

95 a §. Lakiin lisättäisiin uusi 95 a §, jossa säädettäisiin tiettyjen tupakkatuotteiden verottomuuden määrällisistä enimmäismääristä ja muista erityisedellytyksistä.

Pykälän 1 momentissa lueteltavat eri tupakkatuotelajien verottomat enimmäismäärät vastaisivat voimassa olevia 95 §:n 2 momentissa lueteltuja määriä. Ne vastaavat uuden matkatavaradirektiivin mukaisia, korkeampia verottomuuden määrällisiä rajoituksia. Momentin kohdissa luetellut eri tupakkalajien enimmäismäärät ovat toisilleen vaihtoehtoisia eli matkustaja saa lähtökohtaisesti tuoda verottomasti ainoastaan jonkin kohdan mukaisen enimmäismäärän kyseistä tupakkatuotelajia.

Pykälän 2 momentin mukaan verottomuus koskisi myös tilannetta, jossa matkustaja tuo useampaa eri tupakkatuotelajia. Tällöin verottomuuden enimmäismäärä laskettaisiin seuraavasti. Ensin kunkin tuodun tupakkalajin osalta laskettaisiin tuodun määrän prosenttiosuus sille lajille säädetystä verottomuuden enimmäismäärästä. Sen jälkeen näin saadut prosenttiosuudet laskettaisiin yhteen, ja verottomuus koskisi vain enintään 100 prosenttia. Esimerkiksi jos matkustaja tuo 100 kappaletta savukkeita ja 50 kappaletta pikkusikareita eli vain puolet kummankin lajin osalta säädetystä enimmäismäärästä, prosenttiosuuksien summa on 100 prosenttia, ja tuonti näin ollen veroton.

Nykyiseen tapaan määrälliset rajoitukset eivät koskisi savukepaperia, jonka tuonnin verottomuus määräytyisi lakiehdotuksen 95 d §:n rahamääräisen enimmäismäärän perusteella.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että verottomuus ei koske alle 18-vuotiaita. Sekä uuden että vanhan matkatavaradirektiivin mukaan tupakkatuotteita, alkoholia ja alkoholijuomia koskevia verovapau-

tuksia ei sovelleta alle 17-vuotiaisiin matkustajiin. Tupakkalain 10 §:n mukaan tupakka- tuotetta ei saa elinkeinotoiminnassa myydä eikä muutoin luovuttaa henkilölle, joka on nuorempi kuin 18 vuotta. Tämän vuoksi perusteltua olisi rajata alle 18-vuotiaat verovapauden ulkopuolelle. Voimassa olevassa arvonlisä- tai valmisteverolaissa ei ole vastavaa säännöstä.

Pykälän 4 momenttiin otettaisiin vanhaa ja uutta matkatavaradirektiiviä vastaava pikusikarin määritelmä.

95 b §. Lakiin lisättäisiin uusi 95 b §, jossa säädettäisiin alkoholin ja alkoholijuomien verottomuuden määrällisistä enimmäismääristä ja muista erityisedellytyksistä.

Voimassa olevan 95 §:n 2 momentin mukaan matkustaja saa tuoda mukanaan litran tislattuja juomia ja väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia. Vaihtoehtoisesti matkustaja voi nykyisin tuoda kaksi litraa tislattuja juomia, väkeviä alkoholijuomia ja viini- tai alkoholipohjaisia aperitiivejä sekä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia sekä kuohuviinejä ja väkeviöityjä viinejä. Lisäksi Suomen saaman väliaikaisen poikkeuksen nojalla 95 §:n 1 momentissa on rajoitettu verottomuuden 175 euron enimmäismäärän soveltamista siten, että olutta ei saa tuoda enempää kuin 16 litraa.

Uudessa matkatavaradirektiivissä hiilihapotonta viiniä koskeva määrällinen rajoitus on nostettu kahdesta litrasta neljään litraan ja siinä on otettu käyttöön oluen 16 litran määrällinen rajoitus. Uusi direktiivi luo tältä osin pysyvän oikeusperustan Suomen sekä valmistetta- että arvonlisäverotuksessa soveltamalle oluen määrärajoitukselle. Lisäksi uudella matkatavaradirektiivillä on yksinkertaistettu alkoholijuomien määrällisiin rajoituksiin liittyviä sanontoja.

Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi uuden matkatavaradirektiivin mukaiset muutokset. Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin eri alkoholilajien verottomat enimmäismäärät. Ne vastaisivat voimassa olevia määriä lukuun ottamatta hiilihapottoman viinin verotonta enimmäismäärää, joka nousisi kahdesta litrasta neljään litraan. Erona nykyiseen olisi lisäksi se, että olutta koskeva 16 litran verottomuuden rajoitus otettaisiin uuden matkata-

varadirektiivin mukaisesti muiden alkoholi- juomien tavoin varsinaiseksi määrälliseksi rajoitukseksi, jolloin oluen tuonti ei pienentäisi rahamääräistä verovapautta.

Lakiin ei kuitenkaan sisällytettäisi matkatavaradirektiivin säännöstä yli 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän alkoholin tai alkoholijuoman verottomasta tuontimäärästä. Väkiwiinan maahantuonnista säädetään alkoholilaisissa (1143/1994), missä väkiwiinalla tarkoitetaan etyylialkoholia tai etyylialkoholin vesiliuosta, joka sisältää enemmän kuin 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei ole denaturoitu. Alkoholilain 8 §:n mukaan väkiwiinaa saa tuoda maahan Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen myöntämällä maahantuontiluvalla elinkeinonharjoittaja. Maahantuontiluvan saaminen ei ole mahdollista yksityishenkilön omaa nautintakäyttöä varten. Koska yksityishenkilöiden ei alkoholilain mukaan ole mahdollista tuoda maahan väkiwiinaa, arvonlisäverolaissa ei tarvita säännöksiä tällaisen alkoholin verottomuudesta.

Pykälän sanontoja yksinkertaistettaisiin. Hiilihapottoman viinin ja oluen lisäksi matkustaja saisi pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan tuoda verotta yhden litran alkoholia ja alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus on yli 22 tilavuusprosenttia. Vaihtoehtoisesti matkustaja saisi tuoda verotta 3 kohdan mukaisesti kaksi litraa alkoholia ja alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia.

Pykälän 2 momentin mukaan verottomuus koskisi myös tilannetta, jossa matkustaja tuo sekä 1 momentin 2 että 3 kohdassa tarkoitettuja tuotteita. Tällöin verottomuuden enimmäismäärä laskettaisiin seuraavasti. Ensin kummankin tuodun alkoholilajin osalta laskettaisiin tuodun määrän prosenttiosuus sille lajille säädetystä verottomuuden enimmäismäärästä. Sen jälkeen näin saadut prosenttiosuudet laskettaisiin yhteen, ja verottomuus koskisi vain enintään 100 prosenttia. Esimerkiksi, jos matkustaja tuo puoli litraa yli 22 tilavuusprosentin alkoholijuomaa ja litran enintään 22 tilavuusprosentin juomaa eli vain puolet kummankin luokan osalta säädetystä enimmäismäärästä, prosenttiosuuksien summa on 100 prosenttia, ja tuonti näin ollen veroton.

Sekä uuden että vanhan matkatavaradirektiivin mukaan tupakkatuotteita, alkoholia ja alkoholijuomia koskevia verovapautuksia ei sovelleta alle 17-vuotiaisiin matkustajiin. Alkoholilain 34 §:n mukaan alle 20-vuotiaat eivät saa pitää hallussaan tai kuljettaa alkoholijuomia. Mietoa alkoholijuomaa eli alkoholijuomaa, joka sisältää enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia, saa pitää hallussaan ja kuljettaa 18 vuotta täyttänyt henkilö. Tämän vuoksi arvonlisäverolakiin ei tarvitse ottaa direktiivin alle 17-vuotiaita koskevaa verovapauden rajoitusta.

95 c §. Lakiin lisättäisiin uusi 95 c §, jossa säädettäisiin uutta matkatavaradirektiiviä vastaavasti moottorikulkuneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevaa polttoainetta ja tällaisella kulkuneuvolla kuljettavassa kannettavassa säiliössä olevaa polttoainetta koskevasta 95 §:n mukaisen verovapauden rajoituksesta. Kannettavassa säiliössä saisi tuoda verotta jokaisen kulkuneuvon osalta enintään 10 litraa polttoainetta. Säännös soveltuisi myös vesialuksiin.

Verovapautta sovellettaisiin vain kulkuneuvoihin, jotka saapuvat Suomeen omalla moottorivoimalla.

Vanhan matkatavaradirektiivin säännös kannettavassa säiliössä olevan polttoaineen verottomuudesta ei koskenut vesialuksia. Vanhaan matkatavaradirektiiviin ei sisälly säännöstä tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevan polttoaineen verottomuudesta.

Voimassa olevan lain matkustajien tuontien verottomuutta koskevaan 95 §:ään ei sisälly vastaavaa säännöstä. Maamoottoriajoneuvojen osalta tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevan polttoaineen ja tällaisessa ajoneuvossa olevien kannettavien säiliöiden sisältämän polttoaineen tuonti, jälkimmäisen osalta 10 litraan saakka, on kuitenkin nykyisinkin verotonta lain 94 §:n 1 momentin 12 kohdan nojalla. Mainitussa säännöksessä viitataan tullittomuusasetuksen 112—116 artiklan tullittomuutta koskeviin säännöksiin.

95 d §. Lakiin lisättäisiin uusi 95 d §, jossa säädettäisiin muiden tuotteiden kuin alkoholin, alkoholijuomien, tiettyjen tupakkatuotteiden ja moottorikulkuneuvojen polttoaineen verottomuuden rahamääräisestä enimmäismäärästä.

Nykyistä lain 95 §:n 1 momentissa säädettyä matkustajien tuomisten verottomuuden 175 euron enimmäisrajaa korotettaisiin uuden matkatavaradirektiivin mukaisesti 300 euroon ja ilma- ja merimatkustajien tuonneille otettaisiin käyttöön direktiivin edellyttämä erillinen 430 euron enimmäisraja. Silloin kun matkustaja on saapunut huvikäytössä olevalla ilma- tai vesialuksella, sovellettaisiin kuitenkin 300 euron enimmäisrajaa.

Uudessa direktiivissä annetaan vanhaa matkatavaradirektiiviä vastaavasti jäsenvaltiolle oikeus alentaa alle 15-vuotiaiden matkustajien verottomien tuomisten euromääräistä arvorajaa. Voimassa olevassa arvonlisäverolaissa ei ole tällaista rajoitusta tehty. Nykytila ehdotetaan säilytettäväksi.

Pykälän 2 momentin 1 ja 2 kohta vastaisivat voimassa olevassa 95 §:n 1 momentissa säädettyä. Momentin 3 kohtaan otettaisiin uuden matkatavaradirektiivin mukainen säännös siitä, ettei matkustajan henkilökohtaisten tarpeiden edellyttämien lääkkeiden arvoa oteta huomioon rahamääräistä enimmäismäärää sovellettaessa.

Pykälän 3 momentissa määriteltäisiin uutta matkatavaradirektiiviä vastaavasti, mitä tarkoitetaan aluksen huvikäytöllä.

Pykälän 4 momenttiin otettaisiin uuden matkatavaradirektiivin 7 artiklan 3 kohtaa vastaava säännös siitä, ettei rahamääräistä enimmäismäärää sovellettaessa yksittäisen tavaran arvoa voi jakaa.

95 e §. Pykälä olisi uusi. Siinä rajoitettaisiin Suomen ja Yhteisön ulkopuolisen maan tai alueen välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvan henkilön oikeutta tuoda maahan tavaroita työmatkaltaan arvonlisäverotta. Vastaava säännös on toteutettu voimassa olevassa laissa viittaamalla tullilain 12 §:ään, joka ehdotetaan kumottavaksi.

Pykälä perustuisi uuden matkatavaradirektiivin 13 artiklan 1 kohdan c alakohtaan, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat alentaa rahamääräisiä ja/tai määrällisiä rajoituksia kolmannesta maasta tulevalle matkalla käytettävän kuljetusvälineen henkilökunnan osalta.

Pykälän 1 momentin mukaan siinä tarkoitettujen tuomisten veroton määrä ei saisi kalenterikuukauden aikana ylittää sitä määrää, joka matkustajalla on oikeus kerralla tuoda

arvonlisäverolain 95 a—95 d §:n nojalla verotta.

Nykyisestä poiketen ilma- ja meriteitse saapuvien matkustajien tuomisiin sovellettaisiin lakiehdotuksen 95 d §:n mukaan erillistä, 430 euron enimmäisarvoa. Muutos perustuisi uuteen matkatavaradirektiiviin. Maaliikenteen alhaisemmalla 300 euron enimmäisarvolla otettiin direktiivissä huomioon se, että helppous tehdä ostoksia ulkomailla saattaa aiheuttaa ongelmia jäsenvaltioissa, joiden rajanaapurina olevassa kolmannessa maassa on huomattavasti alhaisemmat hinnat.

Maaliikenteen kulkuneuvojen henkilökunnan tuomisten verottomuudelle ei kuitenkaan olisi perusteltua asettaa alhaisempaa enimmäisarvoa kuin meri- ja lentoliikenteen. Tämän vuoksi ehdotetaan pykälän 3 momentissa säädettäväksi, että maaliikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvan henkilön tuomisiin sovelletaan 95 d §:ssä säädetyn 300 euron enimmäisarvon sijasta 430 euron enimmäisarvoa. Edellytyksenä olisi se, ettei kerralla tuotujen tavaroiden arvo ylitä 300 euroa. Tämä edellytys on tarpeen, koska matkatavaradirektiivin mukaan ei ole mahdollista asettaa maaliikenteen matkustajien tuomisille 300 euroa korkeampaa enimmäisarvoa.

Pykälän 2 momentin mukaan verottomuuden edellytyksenä olisi edelleen, että tavarat merkitään tuotaessa tullauskirjaan. Tullauskirjasta säädetään nykyisin tulliasetuksen (1543/1994) 4 §:ssä, jonka mukaan tuojan on esitettävä tuontierän merkitsemistä varten tulliviranomaiselle tullauskirja, joka osoittaa hänen työskentelevän ammattimaisessa liikenteessä olevassa kulkuneuvossa. Ehdotuksen mukaan tuojan olisi nykyisestä poiketen itse merkittävät tavarat tuotaessa tullauskirjaan. Tämä vähentäisi tuojalle aiheutuvaa vaivaa, koska tullauskirjaa ei olisi enää esitettävä tulliviranomaiselle tullittomia tuomisia tuotaessa, ja tulliviranomaiselle aiheutuvaa työtä, koska tuomisten merkitseminen tullauskirjaan ei olisi enää tulliviranomaisen tehtävä. Tulliviranomainen valvoisi merkitävelvoitteen noudattamista pistokokeilla. Tullihallitus antaisi tarkempia määräyksiä tullauskirjan antamisesta, muodosta ja sisällöstä.

Nykyisen tullilain 12 §:n 2 momentin mukaan tuomisten tuonti on rajoitettava yhteen kertaan kuukaudessa, jollei tulliviranomainen erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta. Tällaisesta rajoituksesta ehdotetaan luovuttavaksi.

Lakiin ei myöskään sisällytettäisi nykyisen tullilain 12 §:n 3 momenttia vastaavaa säännöstä, jonka mukaan valtiovarainministeriö voisi rajoittaa pykälässä tarkoitetun henkilökunnan oikeutta tuoda tuomisia tullitta ja siten myös veroitta, jos henkilön kotipaikka on yhteisön tullialueen ulkopuolella. Myös näihin henkilöihin sovellettaisiin pykälän yleisiä säännöksiä.

1.2 Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön

12 §. Lain 12 §:ssä säädetään tavaroiden ja palvelujen verovapaasta myynnistä ammattimaisessa liikenteessä olevilla vesi- tai ilma- aluksilla Manner-Suomen ja Ahvenanmaan välillä matkustaville.

Pykälän 2 momentissa rajoitetaan aluksilla tapahtuvan tavaroiden myynnin verottomuutta luettelemalla ne tavaroiden myynnit, joita verottomuus koskee. Momentin 1 kohdan mukaan tavaroiden myynti on verotonta siltä osin kuin se koskee arvonlisäverolain 95 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tuotteita ja enintään mainitussa lainkohdassa säädettyjä määriä. Arvonlisäverolain 95 §:n 2 momentissa säädetään nykyisin kolmansista maista tulevien matkustajien tuomien tiettyjen tupakkatuotteiden, alkoholin, muiden alkoholijuomien kuin oluen, parfyymien, toalettiveden, teen ja kahvin verottomuuden määrällisistä rajoituksista. Aluksilla tapahtuvaa verovapaata myyntiä on siten rajoitettu näiden tuotteiden osalta verovapaan tuonnin enimmäismääriin. Nämä varsinaiset määrälliset rajoitukset eivät nykyisin koske olutta, vaan sitä koskeva rajoitus sisältyy pykälän 1 momenttiin.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan tavaroiden myynti on verotonta siltä osin kuin se koskee alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettua olutta enintään 2 litraa matkustajaa kohden ja muita tupakka- ja kosmetiikkatuotteita kuin 1

kohdassa tarkoitettuja sekä suklaa- ja maakeistuotteita.

Pykälän 3 momentin mukaan sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, veroa ei suoriteta muiden kuin 2 momentissa mainittujen tuotteiden myynnistä sellaisella Suomen ja toisen valtion välillä liikennöivällä vesialuksella, joka pysähtyy Ahvenanmaan maakunnassa.

Arvonlisäverolain muuttamista koskevan lakiehdotuksen mukaan kolmansista maista tulevien matkustajien tuomien tupakkatuotteiden sekä alkoholin ja alkoholijuomien verottomuuden määrällisistä rajoituksista säädetäisiin arvonlisäverolain 95 §:n 2 momentin sijasta arvonlisäverolakiin lisättävissä 95 a ja 95 b §:ssä. Nykyisin arvonlisäverolain 95 §:n 1 momenttiin sisältyvä olutta koskeva 16 litran määrärajoitus muuttuisi varsinaiseksi määrälliseksi rajoitukseksi ja sitä koskeva säännös sisältyisi kaikkia alkoholijuomia koskevaan 95 b §:ään. Teetä, kahvia, parfyymia ja toalettivettä koskevista verottoman tuonnin määrällisistä rajoituksista luovutettiin uutta matkatavaradirektiiviä vastaavasti, jolloin näiden tuotteiden tuonnin verottomuutta koskisi arvonlisäverolain 95 d §:n mukainen rahamääräinen rajoitus.

Näiden arvonlisäverolakiin ehdotettujen muutosten vuoksi erityislain 12 §:n 2 momenttia tulisi tarkistaa.

Erityislain 12 §:n 2 momentin 1 kohdan viittaus arvonlisäverolain 95 §:n 2 momenttiin korvattaisiin viittauksella tiettyjä tupakkatuotteita, alkoholia ja alkoholijuomia koskevaan arvonlisäverolain 95 a ja 95 b §:ään. Jotta momentin sisältö säilyisi oluen osalta ennallaan, 1 kohdassa todettaisiin, ettei kohdan mukainen verottomuus koske olutta. Koska teetä, kahvia, parfyymia ja toalettivettä koskevia määrällisiä rajoituksia ei ehdotuksen mukaan enää sisältyisi arvonlisäverolakiin, ei olisi enää tarkoituksenmukaista rajoittaa aluksilla tapahtuvan myynnin verovapautta näiden tuotteiden osalta määrällisesti.

Erityislain 12 §:n 2 momentin 2 kohtaa muutettaisiin edellä mainitusta syystä siten, että sen mukainen verovapaus laajennettaisiin koskemaan kaikkia kosmetiikkatuotteita sekä kahvia ja teetä.

21 §. Lain 21 §:ssä viitataan arvonlisäverolain 95 §:n 3 momenttiin, jossa säädetään

ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökunnan tuomisten verottomuutta koskevista rajoituksista. Koska asiasta ehdotetaan säädettäväksi arvonlisäverolain 95 e §:ssä, tehtäisiin 21 §:n johdantokappaleeseen tätä koskeva viittaustarkistus.

29 §. Pykälän johdantokappaleessa oleva viittaus valmisteverotuslain 19 §:ään muutettaisiin viittaukseksi uusiin 19 a ja 19 b §:ään.

30 §. Niin ikään pykälän 1 momentissa oleva viittaus valmisteverotuslain 19 §:ään muutettaisiin viittaukseksi 19 a ja 19 b §:ään.

32 §. Erityislain 32 §:ssä viitataan valmisteverotuslain 21 §:ään, jossa säädetään ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökunnan tuomisten verottomuutta koskevista rajoituksista. Koska asiasta säädetäisiin arvonlisäveroä koskevan lakiehdotuksen 95 e §:ssä, tehtäisiin 32 §:n johdantokappaleeseen tätä koskeva viittaustarkistus. Tämä tarkoittaisi valmisteveron osalta myös eräitä aineellisia muutoksia henkilökunnan tuomisiin. Tältä osin viitataan edellä 12 §:ssä oleviin perusteluihin.

1.3 Valmisteverotuslaki

16 §:n 10 kohta. Pykälän 10 kohdassa säädetään yksityishenkilöiden yhteisön ulkopuolelta Suomeen toiselle yksityishenkilölle lähettämien vähäarvoisten, muiden kuin kaupallisten lähetysten valmisteverottomuudesta. Kohdassa viitataan tullittomuusasetuksen 29—31 artiklassa lueteltuihin edellytyksiin ja rajoituksiin tällaisten lähetysten tullittomuudesta, minkä perusteella määräytyy myös lähetysten verottomuus.

Pienlähetydirektiivin 2 artiklan mukaan jäsenvaltioille on annettu mahdollisuus jättää artiklassa luetellut tavarat verovapautusten ulkopuolelle. Tällaisia tavaroita ovat muun muassa tupakkatuotteet sekä alkoholi ja alkoholijuomat. Alkoholijuomalähetykset on jo nykyisin suljettu pois verottomuuden piiristä. Terveyspoliittisesti ei ole myöskään perusteltua jatkaa tupakkatuotteita sisältävien lähetysten verottomuutta. Yhdenmukaisesti verollisten alkoholijuomalähetysten kanssa tupakkalähetysten verottomuus poistettaisiin.

Käytännössä 10 kohdan säännös koskisi siten enää esimerkiksi virvoitusjuomien lahjalähettyksiä.

Yhteisön ulkopuolelta tuotavien matkustajatuomisten verottomuuden edellytyksiä koskeva säännös 16 §:n 10 kohdassa siirrettäisiin lain 19 §:ään.

16 §:n 10 a kohta. Nykyisen lain 16 §:n 10 kohdan mukaan muun muassa yhteisön ulkopuolelta saapuvien moottoriajoneuvojen ja erikoiskonttien mukanaan tuoma polttoaine on verotonta samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä. Sanottu lainkohta siirrettäisiin selvyuden vuoksi 10 kohdasta 10 a kohtaan ja samalla yksityiskäytössä olevien moottoriajoneuvojen polttoaineen verottomuudesta säädettäisiin yksityishenkilöiden tuomia koskevan luvun uudessa 19 c §:ssä.

Moottoriajoneuvoissa ja erikoiskonteissa oleva polttoaine olisi verotonta samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään. Näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään tullittomuusasetuksen 112—116 artiklassa ja tullilain 9 §:ssä.

Polttoaineen verottomuus määräytyisi 10 a kohdan mukaan, jollei tässä laissa toisin säädetä. Lainkohta koskisi erityisesti kaupallisessa tarkoituksessa käytettävien moottoriajoneuvojen ja erikoiskonttien polttoainetta. Tullittomuusasetuksen 112—116 artiklassa säädetyt edellytykset ja rajoitukset koskisivat kuitenkin myös 19 c §:ssä tarkoitettujen yksityiskäytössä olevien moottorikulkuneuvojen polttoainetta.

Voimassa olevan lain 10 a kohdan säännös, joka koskee yksityisten vesialusten polttoainetta, sisältyisi uuteen 19 c §:ään.

19 §. Nykyisin pykälässä säädetään niistä tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien enimmäismääristä, joita yhteisön ulkopuolelta Suomeen matkustava henkilö saa verotta tuoda mukanaan. Nämä säännökset siirrettäisiin 19 a ja 19 b §:ään.

Pykälän 1—3 momentissa säädettäisiin niistä rajoituksista ja edellytyksistä, joiden perusteella yhteisön ulkopuolelta saapuvan matkustajan henkilökohtaisissa matkatavaroissaan mukanaan tuomat valmisteveron alaiset tuotteet olisivat verottomia. Nykyisin tämä on toteutettu viittaamalla 16 §:n 10 kohdassa tullittomuusasetuksen säännöksiin. Tullittomuusasetuksen muutoksen seurauk-

sena viittauksesta luovuttaisiin, sillä tullittomuusasetuksen uuden 45 artiklan mukaan matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tavaroiden tuonti on tullitonta sillä edellytyksellä, että kyseinen tuonti on arvonlisäverotonta matkatavaradirektiivin mukaisten kansallisten säännösten perusteella. Tämän vuoksi valmisteverotuslakiin olisi lisättävä sanottu säännös.

Kyseiset säännökset sisällytettäisiin pykälän 1—3 momenttiin, jotka vastaisivat pääosin ehdotetun arvonlisäverolain 95 §:n 1—3 momenttia. Tältä osin viitataan kyseisen pykälän perusteluihin.

Pykälän 4 momentin mukaan muiden kuin 19 a—19 c §:ssä tarkoitettujen tuotteiden tuontiin sovellettaisiin ehdotetun arvonlisäverolain 95 d §:n säännöksiä verottomana tuotavien tavaroiden enimmäisarvosta. Ehdotuksen 95 d §:ssä säädettäisiin, että matkustaja saa verotta tuoda mukanaan muita henkilökohtaisia matkatavaroita kuin alkoholia, alkoholijuomia, tiettyjä tupakkatuotteita ja moottorikulkuneuvon polttoainetta enintään 300 euron arvosta. Lento- tai merimatkustajien osalta rajoitus olisi kuitenkin 430 euroa. Matkustaja saisi siten tuoda mukanaan verotta esimerkiksi virvoitusjuomia tai savukepaperia näiden arvorajojen puitteissa, mikäli 1—3 momentin yleiset, muun kuin kaupallisena pidettävän matkustajatuonnin edellytykset täyttyisivät.

Pykälän 5 momentti vastaisi voimassa olevan lain pykälän 2 momenttia. Sanamuotoa tarkistettaisiin siten, että momentti viittaisi kaikkiin valmisteveron alaisiin tuotteisiin, kun nykyisin momentissa viitataan vain tupakkatuotteisiin ja alkoholijuomiin.

19 a §. Nykyisen pykälän säännös siirrettäisiin selvyuden vuoksi uuteen 19 d §:ään, sillä ehdotetut 19 a—19 c § liittyvät olennaisesti 19 §:ään.

Pykälässä säädettäisiin tiettyjen tupakkatuotteiden verottomuuden määrällisistä enimmäismääristä ja muista erityisedellytyksistä. Pykälä vastaisi ehdotetun arvonlisäverolain 95 a §:ää. Pykälän 1 momentissa lueteltavat eri tupakkatuotelajien verottomat enimmäismäärät vastaisivat voimassa olevia verottoman tuonnin enimmäismääriä. Tältä osin viitataan ehdotetun arvonlisäverolain 95 a §:n perusteluihin.

19 b §. Lakiehdotukseen lisättäisiin uusi 19 b §, jossa säädettäisiin alkoholin ja alkoholijuomien verottomuuden määrällisistä enimmäismääristä ja muista erityisedellytyksistä. Pykälä vastaisi nykyistä 19 §:n 1 momenttia, jonka mukaan matkustaja saa tuoda mukanaan litran tislattuja juomia ja väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia. Vaihtoehtoisesti matkustaja voi tuoda kaksi litraa tislattuja juomia, väkeviä alkoholijuomia ja viini- tai alkoholipohjaisia aperitiivejä sekä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia sekä kuohuviinejä ja väkevöityjä viinejä. Lisäksi matkustaja voi tuoda kaksi litraa hiilihapottomia viinejä ja 16 litraa olutta. Ehdotuksen mukaan vaihtoehtoisesti tuotavien alkoholijuomien määrällisen rajoituksen erona olisi pelkästään 22 tilavuusprosentin raja, mikä selkiinnyttäisi säännöksiä. Lisäksi hiilihapottomien viinien verotonta tuontimäärää korotettaisiin kahdesta neljään litraan. Oluen määräraja säilyisi ennallaan 16 litrassa.

Pykälä vastaisi ehdotetun arvonlisäverolain 95 b §:ää. Tältä osin viitataan kyseisen pykälän perusteluihin.

19 c §. Pykälässä säädettäisiin matkatavaradirektiivin mukaisesti yksityisessä käytössä olevien moottorikulkuneuvojen eli moottoriajoneuvojen ja vesialusten polttoaineen verottomuudesta. Verotta saa tuoda moottorikulkuneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevan polttoaineen ja enintään 10 litraa tällaisella kulkuneuvolla kuljetettavassa kannettavassa säiliössä olevaa polttoainetta. Polttoaineen verottomuuden edellytyksistä säädetään lisäksi ehdotuksen 19 §:ssä ja tullittomuusasetuksen 112—116 artiklassa, jossa määritellään muun muassa moottoriajoneuvon tavanomainen polttoainesäiliö. Säännös koskisi myös yksityisessä käytössä olevien vesialuksien polttoainesäiliössä ja erillisessä kannettavassa säiliössä tuotavaa polttoainetta.

Yhdessä kulkuneuvossa saisi tuoda verotta kannettavassa säiliössä enintään 10 litraa polttoainetta. Säännöksessä edellytetään, että säiliö on kuljetettava kulkuneuvossa, eikä esimerkiksi matkustajan kantamana. Verottomuutta sovellettaisiin vain aktiivisiin kulkuneuvoihin, jotka saapuvat Suomeen omalla

moottorivoimalla, ei esimerkiksi trailerilla, varsinaisen ajoneuvon vetämänä.

Pykälä vastaisi ehdotetun arvonlisäverolain 95 c §:ää.

19 d §. Pykälään sisältyisivät nykyisen lain 19 a §:n säännökset. Lisäksi siihen on lisätty viittaus nestemäisistä polttoaineista kannettavan veron perusteista.

21 §. Koska tullilain 12 § kumottaisiin ja koska ehdotettuun arvonlisäverolain 95 e §:ään sisältyisivät aineelliset säännökset kulkuneuvojen henkilökunnan tuomisista, pykälässä viitattaisiin sanottuun arvonlisäverolain säännökseen. Aineellisesti vähäiset muutokset koskevat lähinnä tullauskirjan esittämistä. Tältä osin viitataan ehdotetun arvonlisäverolain 95 e §:ään.

1.4 Tullilaki

12 §. Pykälässä säädetään kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvan henkilön tuomisten verottomuudesta. Pykälän säätämiseen valtuuttava tullittomuusasetuksen 49 artikla on kumottu 1 päivänä joulukuuta 2008 sovellettavaksi tulevalla tullittomuusasetuksen muutoksella, minkä vuoksi pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Tullittomuusasetuksen muutetun 45 artiklan nojalla kulkuneuvojen henkilökunnan tuomisten tullittomuudesta olisi sen jälkeen voimassa, mitä lakiehdotuksen 95 e §:ssä niiden verottomuudesta säädetään.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Lakiehdotuksen 95 e §:n 2 momentin mukaan Tullihallitus voisi antaa tarkempia määräyksiä tullauskirjan antamisesta, muodosta ja sisällöstä. Menettelyiden yhdenmukaisuuden turvaamiseksi tämä toimivalta olisi asianmukaista keskittää Tullihallitukselle. Tullihallituksen toimivalta olisi oikeudellisen kokonaisuuden puitteissa varsin rajallista ja valtuutuksen nojalla annettavat määräykset koskisivat vähäisiä, teknisluonteisia yksityiskohtia. Tullihallituksen toimivalta on lisäksi rajattu täsmällisesti, eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädettäisiin lailla tai asetuksella. Valtuutuksen säätämi-

seen voidaan katsoa olevan perustuslain 80 §:n 2 momentissa tarkoitettuja erityisiä perusteita.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä joulukuuta 2008.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**arvonlisäverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 94 §:n 1 momentin 12, 14 ja 22 kohta sekä 95 §, sellaisina kuin ne ovat, 94 §:n 1 momentin 12 ja 14 kohta laissa 1486/1994 ja 22 kohta laissa 915/2001 ja 95 § laeissa 1264/1996, 763/1999 ja 915/2001, sekä *lisätään* 94 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1218/1994, mainituissa laeissa 1486/1994 ja 763/1999, laissa 940/1999, mainituissa laissa 915/2001 sekä laissa 935/2004, uusi 23 kohta sekä lakiin uusi 95 a—95 e § seuraavasti:

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

12) yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 (*tullittomuusasetus*) 2—19, 25—26, 61—63, 63c, 64, 65—69, 79—108, 111—118 artiklan sekä liitteen II B kohdassa tarkoitetut 51 artiklan perusteella tullittomat tavarat;

14) tullittomuusasetuksen 29—31 artiklan mukaan tullittomat tavarat, savukkeita, pikkusikareita, sikareita, piippu- ja savuketupakkaa, alkoholia ja alkoholijuomia lukuun ottamatta, seuraavin lisärajoituksin:

a) enintään 500 grammaa kahvia tai 200 grammaa kahviuutetta ja esanssia;

b) enintään 100 grammaa teetä tai 40 grammaa teeuutetta ja esanssia;

22) 129 §:n 1 momentissa tarkoitetut Euroopan yhteisöjen viralliseen käyttöön hankitut tavarat, jos tavarain maahantuonnista suoritettavan veron peruste lisättyinä arvonlisäveron osuudella olisi vähintään 80 euroa;

23) tavarat, joiden kokonaisarvo on enintään 22 euroa, tupakkatuotteita, alkoholia, alkoholijuomia ja hajuvesiä lukuun ottamatta.

95 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa tuoda tavaroita henkilökohtai-

sisssa matkatavaroissaan verotta enintään 95 a—95 e §:ssä säädetyt enimmäismäärät. Verottomuuden edellytyksenä on, ettei tuonti ole luonteeltaan kaupallista.

Tuontia ei pidetä luonteeltaan kaupallisena, jos:

1) tuonti on satunnaista;

2) tuontiin sisältyy yksinomaan matkustajan henkilökohtaiseen tai perheen käyttöön taikka lahjaksi tarkoitettuja tavaroita; ja

3) tavaroiden luonne ja määrä ovat sellaisia, ettei niitä voida pitää kaupallisiin tarkoituksiin tuotavina tavaroina.

Henkilökohtaisina matkatavaroina pidetään matkatavaroita, jotka matkustaja pystyy esittämään tulliviranomaiselle Suomeen saapuessaan. Henkilökohtaisina pidetään myös matkatavaroita, jotka matkustaja voi esittää tulliviranomaiselle vasta myöhemmin, jos matkustaja esittää selvityksen siitä, että kuljetuksesta vastaava yritys oli matkustajan lähtöhetkellä rekisteröinyt nämä tavarat mukana seuraaviksi matkatavaroiksi.

95 a §

Verotta 95 §:n nojalla tuotavien tupakkatuotteiden enimmäismäärä on:

1) 200 savuketta;

2) 100 pikkusikaria;

3) 50 sikaria; tai

4) 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa.

Verotta saa tuoda useampaa kuin yhtä 1 momentissa tarkoitettua tupakkatuotetta, jos niiden prosentuaaliset osuudet verotto-

mista enimmäismääristä ovat yhteensä enintään 100 prosenttia.

Alle 18-vuotias ei saa tuoda tupakkatuotteita verotta.

Pikkusikareina pidetään sikareita, jotka painavat enintään 3 grammaa kappale.

95 b §

Matkustaja saa 95 §:n nojalla tuoda verotta hiilihapotonta viiniä 4 litraa ja olutta 16 litraa.

Lisäksi matkustaja saa tuoda verotta:

1) litran alkoholia tai alkoholijuomaa, jonka alkoholipitoisuus on yli 22 tilavuusprosenttia; tai

2) 2 litraa alkoholia tai alkoholijuomaa, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia.

Verotta saa tuoda sekä 2 momentin 1 että 2 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos niiden prosentuaaliset osuudet verottomista enimmäismääristä ovat yhteensä enintään 100 prosenttia.

95 c §

Verotta saa 95 §:n nojalla tuoda moottorikulkuneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevan polttoaineen ja jokaisen moottorikulkuneuvon osalta enintään 10 litraa tällaisella kulkuneuvolla kuljetettavassa kannettavassa säiliössä olevaa polttoainetta.

95 d §

Muita tavaroita kuin alkoholia, alkoholijuomia, 95 a §:ssä lueteltuja tupakkatuotteita ja moottorikulkuneuvojen polttoainetta saa 95 §:n nojalla tuoda verotta enintään 300 euron arvosta. Jos matkustaja on saapunut ilma- tai meriteitse muulla kuin huvikäytössä olevalla ilma- tai vesialuksella, verottoman tuonnin enimmäisarvo on kuitenkin 430 euroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin arvoihin ei sisällytetä seuraavien tavaroiden arvoa:

1) matkustajan väliaikaisesti tuomat henkilökohtaiset matkatavarat;

2) matkustajan väliaikaisen poisviennin jälkeen uudelleen tuomat henkilökohtaiset matkatavarat;

3) matkustajan henkilökohtaisesti tarvitsemat lääkkeet.

Ilma- ja vesialus on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla huvikäytössä, kun sen omistaja tai haltija käyttää sitä muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin. Kaupallisilla tarkoituksilla tarkoitetaan erityisesti vastiketta vastaan taikka viranomaistarkoituksiin tapahtuvaa tavaroiden tai henkilöiden kuljetusta tai palvelujen suorittamista.

Jos tuotavien tavaroiden arvo ylittää 1 momentissa säädetyn, yksittäisen tavaran arvoa ei voida jakaa verottomaan ja verolliseen osuuteen.

95 e §

Suomen ja Yhteisön ulkopuolisen maan tai alueen välisessä ammatillisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluva saa tuoda työmatkoiltaan tavaroita 95 §:n nojalla verotta kalenterikuukaudessa määrän, joka 95 a—95 d §:n mukaan saadaan kerralla tuoda verotta.

Verottomuuden edellytyksenä on lisäksi, että tuoja merkitsee tavarat ne tuodessaan tullauskirjaan. Tullihallitus antaa tarkempia määräyksiä tullauskirjan antamisesta, muodosta ja sisällöstä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, maaliikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluva saa tuoda kalenterikuukaudessa 95 d §:ssä tarkoitettuja tavaroita 430 euron arvosta edellyttäen, ettei kerralla tuotujen tavaroiden arvo ylitä 300 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tavaroiden maahantuontiin, joista veron suorittamisvelvollisuus on 87 §:n mukaan syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1266/1996) 12 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta, 21 ja 29 §:n johdantokappale, 30 §:n 1 momentti sekä 32 §:n johdantokappale, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 765/1999, seuraavasti:

12 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tavaroiden myynti on verotonta vain siltä osin kuin se koskee:

1) arvonlisäverolain 95 a ja 95 b §:ssä tarkoitettuja tuotteita, alkoholi- ja alkoholi-juomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettua olutta lukuun ottamatta, ja enintään mainituissa lainkohdissa säädettyjä määriä;

2) olutta, kuitenkin enintään 2 litraa kutakin matkustajaa kohden, muita kuin arvonlisäverolain 95 b §:ssä tarkoitettuja tupakkatuotteita sekä kahvia, teetä ja kosmetiikka-, suklaa- ja makeistuotteita;

alkoholijuomat ovat verottomia kutakin matkustajaa ja matkaa kohti enintään valmisteverotuslain 19 a ja 19 b §:ssä mainittuihin määriin saakka silloin, kun kysymyksessä on:

30 §

Sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään, tupakkatuotteiden ja alkoholi-juomien myynti 28 §:ssä tarkoitetuilla aluksilla Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen tai muualta Suomesta maakuntaan matkustavalle on verotonta vain sellaiselle matkustajalle, jolla on tällaiseen kuljetukseen oikeuttava matkalippu tai vastaava asiakirja enintään valmisteverotuslain 19 a ja 19 b §:ssä mainittuihin määriin saakka. Enintään 2 olutlitran myynti matkustajaa kohden on verotonta.

21 §

Mitä arvonlisäverolain 95 e §:ssä säädetään, sovelletaan ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvaan myös silloin, kun kysymyksessä on:

32 §

Mitä arvonlisäverolain 95 e §:ssä säädetään, sovelletaan ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvaan myös silloin, kun kysymyksessä on:

29 §

Sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään, aluksella matkustavalle matkatavarana mukaan otettaviksi myytävät tupakkatuotteet ja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tavaroiden maahantuonteihin, joista veron suorittamisvelvollisuus on arvonlisäverolain 87 §:n mukaan syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sekä ennen tämän lain voimaantuloa toimitettujen tavaroiden myynteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita arvonlisäverotusta koskevia säännöksiä.

3.

Laki**valmisteverotuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/1994) 16 §:n 10 ja 10 a kohta sekä 19, 19 a ja 21 §, sellaisina kuin ne ovat, 16 §:n 10 ja 10 a kohta laissa 1016/1998, 19 § laeissa 762/1999 ja 874/2000, 19 a § laissa 1297/2003 ja 21 § laissa 332/1996, sekä *lisätään* lakiin uusi 19 b—19 d § seuraavasti:

16 §

Verottomia ovat:

10) yksityishenkilön yhteisön ulkopuolelta Suomessa olevalle toiselle yksityishenkilölle lähettämät vähäarvoiset, muut kuin kaupalliset lähetykset, savukkeita, pikkusikareita, sikareita, piippu- ja savuketupakkaa, alkoholia ja alkoholijuomia lukuun ottamatta, samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään;

10 a) yhteisön ulkopuolelta tuotavissa moottoriajoneuvoissa ja erikoiskonteissa oleva polttoaine samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä;

19 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa tuoda valmisteveron alaisia tavaroita henkilökohtaisissa matkatavaroissaan verotta enintään jäljempänä säädetyn määrän. Verottomuuden edellytyksenä on, ettei tuonti ole luonteeltaan kaupallista.

Tuontia ei pidetä luonteeltaan kaupallisena, jos:

- 1) tuonti on satunnaista;
- 2) tuontiin sisältyy yksinomaan matkustajan henkilökohtaiseen tai perheen käyttöön taikka lahjaksi tarkoitettuja tavaroita; ja
- 3) tavaroiden luonne ja määrä ovat sellaisia, ettei niitä voida pitää kaupallisiin tarkoituksiin tuotavina tavaroina.

Henkilökohtaisina matkatavaroina pidetään matkatavaroita, jotka matkustaja pystyy esittämään tulliviranomaiselle Suomeen saapu-

essaan. Henkilökohtaisina pidetään myös matkatavaroita, jotka matkustaja voi esittää tulliviranomaiselle vasta myöhemmin, jos matkustaja esittää selvityksen siitä, että kuljetuksesta vastaava yritys oli matkustajan lähtöhetkellä rekisteröinyt nämä tavarat mukana seuraaviksi matkatavaroiksi.

Muiden kuin jäljempänä 19 a—19 c §:ssä tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden tuontiin sovelletaan lisäksi arvonlisäverolain 95 d §:n säännöksiä.

Tuotteet, jotka osoitetaan hankituiksi verollisina toisesta jäsenvaltiosta, ovat kuitenkin verottomia sen mukaan kuin 18 §:ssä säädetään.

19 a §

Verotta 19 §:n nojalla tuotavien tupakkatuotteiden enimmäismäärä on:

- 1) 200 savuketta;
- 2) 100 pikkusikaria;
- 3) 50 sikaria; tai
- 4) 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa.

Verotta saa tuoda useampaa kuin yhtä 1 momentissa tarkoitettua tupakkatuotetta, jos niiden prosentuaaliset osuudet verottomista enimmäismääristä ovat yhteensä enintään 100 prosenttia.

Alle 18-vuotias ei saa tuoda tupakkatuotteita verotta.

Pikkusikareina pidetään sikareita, jotka painavat enintään 3 grammaa kappale.

19 b §

Matkustaja saa 19 §:n nojalla tuoda verotta hiilihapotonta viiniä 4 litraa ja olutta 16 litraa.

Lisäksi matkustaja saa tuoda verotta:

1) litran alkoholia tai alkoholijuomaa, jonka alkoholipitoisuus on yli 22 tilavuusprosenttia; tai

2) 2 litraa alkoholia tai alkoholijuomaa, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia.

Verotta saa tuoda sekä 2 momentin 1 että 2 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos niiden prosentuaaliset osuudet verottomista enimmäismääristä ovat yhteensä enintään 100 prosenttia.

19 c §

Verotta saa 19 §:n nojalla lisäksi tuoda moottorikulkuneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevan polttoaineen ja jokaisen moottorikulkuneuvon osalta enintään 10 litraa tällaisella kulkuneuvolla kuljetettavassa kannettavassa säiliössä olevaa polttoainetta.

19 d §

Se, joka saapuessaan 18 b §:ssä tarkoitettua jäsenvaltiosta tai yhteisön ulkopuolelta tuo mukanaan tupakkatuotteita enemmän kuin tässä laissa säädetään verottomiksi, on velvollinen suorittamaan ylimenevältä osalta valmisteveroa, jonka perusteesta ja määrästä säädetään tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994). Vastaavasti polttoaineiden osalta valmistevero määrätään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) perusteella.

21 §

Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan tai alueen välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluva saa tuoda verotta tuomisinaan tavaroita siten kuin arvonlisäverolain 95 e §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**tullilain 12 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun tullilain (1466/1994) 12 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 331/1996.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jyrki Katainen*

Liite
Rinnakkaistekstit

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 94 §:n 1 momentin 12, 14 ja 22 kohta sekä 95 §, sellaisina kuin ne ovat, 94 §:n 1 momentin 12 ja 14 kohta laissa 1486/1994 ja 22 kohta laissa 915/2001 ja 95 § laeissa 1264/1996, 763/1999 ja 915/2001, sekä *lisätään* 94 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1218/1994, mainituissa laeissa 1486/1994 ja 763/1999, laissa 940/1999, mainituissa laeissa 915/2001 sekä laissa 935/2004, uusi 23 kohta sekä lakiin uusi 95 a—95 e § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

12) yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 (*tullittomuusasetus*) 2—10 artiklan, 11—15 artiklan, 16—19 artiklan, 25—26 artiklan, 27—28 artiklan, 51 artiklan II liitteen B kohdan, 61—63 artiklan, 63 c artiklan, 64 artiklan, 65—69 artiklan, 79—85 artiklan, 86 artiklan, 87—89 artiklan, 90 artiklan, 91 artiklan, 92—94 artiklan, 95—99 artiklan, 100—106 artiklan, 107 artiklan, 108 artiklan, 111 artiklan, 112—116 artiklan, 117 artiklan ja 118 artiklan perusteella tullittomat tavarat;

14) tullittomuusasetuksen 29—31 artiklan mukaan tullittomat tavarat seuraavin lisärajoituksin:

- enintään 500 grammaa kahvia tai 200 grammaa kahviuutetta ja esanssia,
- enintään 100 grammaa teetä tai 40 grammaa teeuutetta ja esanssia;

22) 129 §:n 1 momentissa tarkoitettut Euroopan yhteisöjen viralliseen käyttöön hankitut tavarat, jos tavarahan maahantuonnista suoritettavan veron peruste lisättyinä arvonlisäveron osuudella olisi vähintään 80 euroa.

Ehdotus

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

12) yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 (*tullittomuusasetus*) 2—19, 25—26, 61—63, 63 c, 64, 65—69, 79—108, 111—118 artiklan sekä liitteen II B kohdassa tarkoitettuihin 51 artiklan perusteella tullittomat tavarat;

14) tullittomuusasetuksen 29—31 artiklan mukaan tullittomat tavarat, *savukkeita, pikkusikareita, sikareita, piippu- ja savuketupakkaa, alkoholia ja alkoholijuomia lukuun ottamatta*, seuraavin lisärajoituksin:

- a) enintään 500 grammaa kahvia tai 200 grammaa kahviuutetta ja esanssia;
- b) enintään 100 grammaa teetä tai 40 grammaa teeuutetta ja esanssia;

22) 129 §:n 1 momentissa tarkoitettut Euroopan yhteisöjen viralliseen käyttöön hankitut tavarat, jos tavarahan maahantuonnista suoritettavan veron peruste lisättyinä arvonlisäveron osuudella olisi vähintään 80 euroa;

23) tavarat, joiden kokonaisarvo on enintään 22 euroa, tupakkatuotteita, alkoholia, alkoholijuomia ja hajuvesiä lukuun ottamatta.

95 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa verotta tuoda henkilökohtaisia matkatavaroita enintään 175 euron arvosta, ei kuitenkaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa tarkoitettua olutta enempää kuin 16 litraa. Tähän arvoon ei sisällytetä 2 momentissa tarkoitettuja tuotteita eikä henkilökohtaisia tavaroita, jotka Suomeen palaava henkilö jälleentuo tai tänne saapuva matkustaja tuo väliaikaisesti henkilökohtaiseen tai perheensä käyttöön matkan ajaksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu matkustaja saa henkilökohtaisina matkatavaroina verotta tuoda tässä momentissa tarkoitettuja tavaroita enintään seuraavat määrät:

— 200 savuketta tai 100 pikkusikaria tai 50 sikaria tai 250 grammaa piippu- tai savuketupakkaa;

— 1 litra tislattuja juomia ja väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia, tai 2 litraa tislattuja juomia, väkeviä alkoholijuomia ja viini- tai alkoholipohjaisia aperitiivejä, alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, sekä kuohuviinejä ja väkevöityjä viinejä;

— 2 litraa hiilihapottomia viinejä;

— 50 grammaa parfyymiä;

— 0,25 litraa toalettivettä;

— 100 grammaa teetä tai 40 grammaa teeuutetta ja esanssia; sekä

— yli 15-vuotiaalle matkustajalle 500 grammaa kahvia tai 200 grammaa kahviuutetta ja esanssia.

Suomen ja Yhteisön ulkopuolisen maan välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä on oikeus tuoda maahan verotta tullilain 12 §:n mukaan tullittomat tavarat.

95 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa tuoda tavaroita henkilökohtaisissa matkatavaroissaan verotta enintään 95 a—95 e §:ssä säädetyt enimmäismäärät. Verottomuuden edellytyksenä on, ettei tuonti ole luonteeltaan kaupallista.

Tuontia ei pidetä luonteeltaan kaupallisena, jos:

1) tuonti on satunnaista;

2) tuontiin sisältyy yksinomaan matkustajan henkilökohtaiseen tai perheen käyttöön taikka lahjaksi tarkoitettuja tavaroita; ja

3) tavaroiden luonne ja määrä ovat sellaisia, ettei niitä voida pitää kaupallisiin tarkoituksiin tuotavina tavaroina.

Henkilökohtaisina matkatavaroina pidetään matkatavaroita, jotka matkustaja pystyy esittämään tulliviranomaiselle Suomeen saapuessaan. Henkilökohtaisina pidetään myös matkatavaroita, jotka matkustaja voi esittää tulliviranomaiselle vasta myöhemmin, jos matkustaja esittää selvityksen siitä, että kuljetuksesta vastaava yritys oli matkustajan lähtöhetkellä rekisteröinyt nämä tavarat mukana seuraaviksi matkatavaroiksi.

95 a §

Verotta 95 §:n nojalla tuotavien tupakkatuotteiden enimmäismäärä on:

1) 200 savuketta;

- 2) 100 pikkusikaria;
- 3) 50 sikaria; tai
- 4) 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa.

Verotta saa tuoda useampaa kuin yhtä 1 momentissa tarkoitettua tupakkatuotetta, jos niiden prosentuaaliset osuudet verottomista enimmäismääristä ovat yhteensä enintään 100 prosenttia.

Alle 18-vuotias ei saa tuoda tupakkatuotteita verotta.

Pikkusikareina pidetään sikareita, jotka painavat enintään 3 grammaa kappale.

95 b §

Matkustaja saa 95 §:n nojalla tuoda verotta hiilihapotonta viiniä 4 litraa ja olutta 16 litraa.

Lisäksi matkustaja saa tuoda verotta:

1) litran alkoholia tai alkoholijuomaa, jonka alkoholipitoisuus on yli 22 tilavuusprosenttia; tai

2) 2 litraa alkoholia tai alkoholijuomaa, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia.

Verotta saa tuoda sekä 2 momentin 1 että 2 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos niiden prosentuaaliset osuudet verottomista enimmäismääristä ovat yhteensä enintään 100 prosenttia.

95 c §

Verotta saa 95 §:n nojalla tuoda moottorikulkuneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevan polttoaineen ja jokaisen moottorikulkuneuvon osalta enintään 10 litraa tällaisella kulkuneuvolla kuljetettavassa kannettavassa säiliössä olevaa polttoainetta.

95 d §

Muita tavaroita kuin alkoholia, alkoholijuomia, 95 a §:ssä lueteltuja tupakkatuotteita ja moottorikulkuneuvojen polttoainetta saa 95 §:n nojalla tuoda verotta enintään 300 euron arvosta. Jos matkustaja on saapunut ilma- tai meriteitse muulla kuin huvikäytössä olevalla ilma- tai vesialuksella, verottoman tuonnin enimmäisarvo on kuitenkin 430 euroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin arvoihin ei sisällytetä seuraavien tavaroiden arvoa:

- 1) matkustajan väliaikaisesti tuomat henkilökohtaiset matkatavarat;*
- 2) matkustajan väliaikaisen poisviennin jälkeen uudelleen tuomat henkilökohtaiset matkatavarat;*
- 3) matkustajan henkilökohtaisesti tarvitsemat lääkkeet.*

Ilma- ja vesialus on 1 momentissa tarkoitetulla tavalla huvikäytössä, kun sen omistaja tai haltija käyttää sitä muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin. Kaupallisilla tarkoituksilla tarkoitetaan erityisesti vastiketta vastaan taikka viranomaistarkoituksiin tapahtuvaa tavaroiden tai henkilöiden kuljetusta tai palvelujen suorittamista.

Jos tuotavien tavaroiden arvo ylittää 1 momentissa säädetyn, yksittäisen tavararan arvoa ei voida jakaa verottomaan ja verolliseen osuuteen.

95 e §

Suomen ja Yhteisön ulkopuolisen maan tai alueen välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluva saa tuoda työmatkoiltaan tavaroita 95 §:n nojalla verotta kalenterikuukaudessa määrän, joka 95 a—95 d §:n mukaan saadaan kerralla tuoda verotta.

Verottomuuden edellytyksenä on lisäksi, että tuoja merkitsee tavarat ne tuodessaan tullauskirjaan. Tullihallitus antaa tarkempia määräyksiä tullauskirjan antamisesta, muodosta ja sisällöstä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, maaliikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluva saa tuoda kalenterikuukaudessa 95 d §:ssä tarkoitettuja tavaroita 430 euron arvosta edellyttäen, ettei kerralla tuotujen tavaroiden arvo ylitä 300 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tavaroiden maahantuonteihin, joista veron suorittamisvelvollisuus on 87 §:n mukaan syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1266/1996) 12 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta, 21 ja 29 §:n johdantokappale, 30 §:n 1 momentti sekä 32 §:n johdantokappale, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 765/1999, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

12 §

12 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tavaroiden myynti on verotonta vain siltä osin kuin se koskee:

1) arvonlisäverolain 95 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tuotteita ja enintään mainitussa lainkohdassa säädettyjä määriä;

2) alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettua olutta, kuitenkin enintään kaksi litraa kutakin matkustajaa kohden ja muita tupakka- ja kosmetiikkatuotteita kuin 1 kohdassa tarkoitettuja sekä suklaa- ja makeist tuotteita; sekä

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tavaroiden myynti on verotonta vain siltä osin kuin se koskee:

1) arvonlisäverolain 95 a ja 95 b §:ssä tarkoitettuja tuotteita, *alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettua olutta lukuun ottamatta*, ja enintään mainituissa lainkohdissa säädettyjä määriä;

2) *olutta, kuitenkin enintään 2 litraa kutakin matkustajaa kohden, muita kuin arvonlisäverolain 95 b §:ssä tarkoitettuja tupakkatuotteita sekä kahvia, teetä ja kosmetiikka-, suklaa- ja makeist tuotteita;*

21 §

21 §

Mitä arvonlisäverolain 95 §:n 3 momentissa säädetään, sovelletaan ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvaan *henkilöön* myös silloin, kun kysymyksessä on:

Mitä arvonlisäverolain 95 e §:ssä säädetään, sovelletaan ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvaan myös silloin, kun kysymyksessä on:

29 §

29 §

Sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään, aluksella matkustavalle matkatavarana mukaan otettavaksi myytävät tupakkatuotteet ja alkoholijuomat ovat verottomia kutakin matkustajaa ja matkaa kohti enintään valmisteve-

Sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään, aluksella matkustavalle matkatavarana mukaan otettaviksi myytävät tupakkatuotteet ja alkoholijuomat ovat verottomia kutakin matkustajaa ja matkaa kohti enintään valmisteve-

rotuslain 19 §:ssä mainittuihin määriin saakka silloin, kun kysymyksessä on:

30 §

Sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään, tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien myynti 28 §:ssä tarkoitetuilla aluksilla Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen tai muualta Suomesta maakuntaan matkustavalle on verotonta vain sellaiselle matkustajalle, jolla on tällaiseen kuljetukseen oikeuttava matkalippu tai vastaava asiakirja ja enintään valmisteverotuslain 19 §:ssä mainittuihin määriin saakka. Oluen myynti on verotonta enintään kaksi litraa matkustajaa kohti.

32 §

Mitä valmisteverotuslain 21 §:ssä säädetään, sovelletaan ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvaa henkilöön myös silloin, kun kysymyksessä on:

rotuslain 19 a ja 19 b §:ssä mainittuihin määriin saakka silloin, kun kysymyksessä on:

30 §

Sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään, tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien myynti 28 §:ssä tarkoitetuilla aluksilla Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen tai muualta Suomesta maakuntaan matkustavalle on verotonta vain sellaiselle matkustajalle, jolla on tällaiseen kuljetukseen oikeuttava matkalippu tai vastaava asiakirja enintään valmisteverotuslain 19 a ja 19 b §:ssä mainittuihin määriin saakka. Enintään 2 olutlitran myynti matkustajaa kohden on verotonta.

32 §

Mitä arvonlisäverolain 95 e §:ssä säädetään, sovelletaan ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvaa myös silloin, kun kysymyksessä on:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tavaroiden maahantuonteihin, joista veron suorittamisvelvollisuus on arvonlisäverolain 87 §:n mukaan syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sekä ennen tämän lain voimaantuloa toimitettujen tavaroiden myynteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita arvonlisäverotusta koskevia säännöksiä.

3.

Laki**valmisteverotuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/1994) 16 §:n 10 ja 10 a kohta sekä 19, 19 a ja 21 §, sellaisina kuin ne ovat, 16 §:n 10 ja 10 a kohta laissa 1016/1998, 19 § laeissa 762/1999 ja 874/2000, 19 a § laissa 1297/2003 ja 21 § laissa 332/1996, sekä lisätään lakiin uusi 19 b—19 d § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

16 §

16 §

Verottomia ovat:

Verottomia ovat:

10) *jollei tässä laissa toisin säädetä*, yksityishenkilön yhteisön ulkopuolelta Suomessa olevalle toiselle yksityishenkilölle lähettämät vähäarvoiset, muut kuin kaupalliset lähetykset alkoholijuomia lukuun ottamatta, *yhteisön ulkopuolelta saapuvien moottoriajoneuvojen ja erikoiskonttien mukanaan tuoma polttoaine sekä matkustajatuomisina yhteisön ulkopuolelta tuotavat tuotteet*, samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään;

10) yksityishenkilön yhteisön ulkopuolelta Suomessa olevalle toiselle yksityishenkilölle lähettämät vähäarvoiset, muut kuin kaupalliset lähetykset, *savukkeita, pikkusikareita, sikareita, piippu- ja savuketupakkaa, alkoholia ja alkoholijuomia lukuun ottamatta*, samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään;

10 a) yhteisön ulkopuolelta saapuvan, muun kuin 6 kohdassa tarkoitetun vesialuksen polttoainesäiliössä tai varasäiliössä oleva polttoaine, joka on tarkoitettu aluksen omaa käyttöä varten;

10 a) yhteisön ulkopuolelta *tuotavissa moottoriajoneuvoissa ja erikoiskonteissa oleva polttoaine samoilla edellytyksillä ja samoin rajoituksin kuin näiden tuotteiden tullittomuudesta säädetään*, jollei tässä laissa toisin säädetä;

19 §

19 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen matkustava henkilö saa tuoda verotta mukanaan tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 200 kappaletta savukkeita tai 100 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 50 kappaletta sikareita tai 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa;

alkoholijuomia:

— 1 litra tislattuja juomia ja väkeviä alko-

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen *saapuva matkustaja* saa tuoda *valmisteveron alaisia tavaroita henkilökohtaisissa matkatavaroissaan verotta enintään jäljempänä säädetyn määrän*. Verottomuuden edellytyksenä on, *ettei tuonti ole luonteeltaan kaupallista*.

Tuontia ei pidetä luonteeltaan kaupallisenä, jos:

1) *tuonti on satunnaista;*

2) *tuontiin sisältyy yksinomaan matkustajan henkilökohtaiseen tai perheen käyttöön*

holijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia, tai 2 litraa tislattuja juomia ja väkeviä alkoholijuomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia, tafiaa, sakea tai vastaavia juomia, joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, kuuhiiviinejä, väkevöityjä viinejä

- 2 litraa hiilihapottomia viinejä
- 16 litraa olutta.

Tupakkatuotteet ja alkoholijuomat, jotka 1 momentissa tarkoitettu henkilö osoittaa hankituiksi verollisina toisesta jäsenvaltiosta, ovat kuitenkin verottomia sen mukaan kuin 18 §:ssä säädetään.

19 a §

Se, joka saapuessaan edellä 18 b §:ssä tarkoitettuun jäsenvaltiosta tai yhteisön ulkopuolelta tuo mukanaan tupakkatuotteita enemmän kuin tässä laissa säädetään verottomaksi, on velvollinen suorittamaan ylimenevältä osalta valmisteveroa, jonka perusteesta ja määrästä säädetään tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994).

taikka lahjaksi tarkoitettuja tavaroita; ja

3) tavaroiden luonne ja määrä ovat sellaisia, ettei niitä voida pitää kaupallisiin tarkoituksiin tuotavina tavaroina.

Henkilökohtaisina matkatavaroina pidetään matkatavaroita, jotka matkustaja pystyy esittämään tulliviranomaiselle Suomeen saapuessaan. Henkilökohtaisina pidetään myös matkatavaroita, jotka matkustaja voi esittää tulliviranomaiselle vasta myöhemmin, jos matkustaja esittää selvityksen siitä, että kuljetuksesta vastaava yritys oli matkustajan lähtöhetkellä rekisteröinyt nämä tavarat mukana seuraaviksi matkatavaroiksi.

Muiden kuin jäljempänä 19 a—19 c §:ssä tarkoitettujen valmisteveron alaiisten tuotteiden tuontiin sovelletaan lisäksi arvonlisäverolain 95 d §:n säännöksiä.

Tuotteet, jotka osoitetaan hankituiksi verollisina toisesta jäsenvaltiosta, ovat kuitenkin verottomia sen mukaan kuin 18 §:ssä säädetään.

19 a §

Verotta 19 §:n nojalla tuotavien tupakkatuotteiden enimmäismäärä on:

- 1) 200 savuketta;
- 2) 100 pikkusikaria;
- 3) 50 sikaria; tai
- 4) 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa.

Verotta saa tuoda useampaa kuin yhtä 1 momentissa tarkoitettua tupakkatuotetta, jos niiden prosentuaaliset osuudet verottomista enimmäismääristä ovat yhteensä enintään 100 prosenttia.

Alle 18-vuotias ei saa tuoda tupakkatuotteita verotta.

Pikkusikareina pidetään sikareita, jotka painavat enintään 3 grammaa kappale.

19 b §

Matkustaja saa 19 §:n nojalla tuoda verotta hiilihapotonta viiniä 4 litraa ja olutta 16 litraa.

Lisäksi matkustaja saa tuoda verotta:

- 1) litran alkoholia tai alkoholijuomaa, jonka alkoholipitoisuus on yli 22 tilavuusprosenttia; tai
- 2) 2 litraa alkoholia tai alkoholijuomaa,

jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia.

Verotta saa tuoda sekä 2 momentin 1 että 2 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos niiden prosentuaaliset osuudet verottomista enimmäismääristä ovat yhteensä enintään 100 prosenttia.

19 c §

Verotta saa 19 §:n nojalla lisäksi tuoda moottorikulkuneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevan polttoaineen ja jokaisen moottorikulkuneuvon osalta enintään 10 litraa tällaisella kulkuneuvolla kuljetettavassa kannettavassa säiliössä olevaa polttoainetta.

19 d §

Se, joka saapuessaan 18 b §:ssä tarkoitettua jäsenvaltiosta tai yhteisön ulkopuolelta tuo mukanaan tupakkatuotteita enemmän kuin tässä laissa säädetään verottomiksi, on velvollinen suorittamaan ylimenevältä osalta valmisteveroa, jonka perusteesta ja määrästä säädetään tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994). Vastaavasti polttoaineiden osalta valmistevero määrätään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) perusteella.

21 §

Sen lisäksi, mitä 19 §:n 1 momentissa säädetään, Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvan henkilön tuomisten verottomuuteen sovelletaan, mitä tullilain 12 §:ssä säädetään.

21 §

Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan tai alueen välisessä ammattimaisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluva saa tuoda verotta tuomisinaan tavaroita siten kuin arvonlisäverolain 95 e §:ssä säädetään.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .
—————